

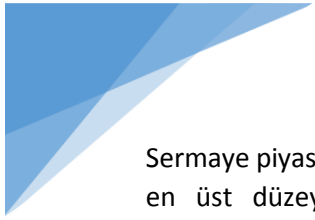
2014-2016 STRATEJİK PLAN

***SERMAYE PİYASASI
KURULU***

BAŐKANIN MESAJI

Dr. Vahdettin ERTAŐ
BAŞKAN

Sermaye piyasalarının güvenli, adil, şeffaf ve etkin işlemlerini sağlamak ve bunu yaparken yatırımcıların en üst düzeyde hak ve menfaatlerini korumak amacıyla düzenleme, denetim ve uygulama fonksiyonunu yürütmekte olan Kurulumuz için Stratejik Plan, bu görevlerin etkin ve sistematik bir şekilde yerine getirebilmenin önemli araçlarından birini oluşturmaktadır.

2013 yılı, 6362 sayılı yeni Sermaye Piyasası Kanunu'nun yürürlüğe girmesi ile birlikte sermaye piyasalarımızda yeni bir dönemin başlangıcı olmuştur. Yeni SPKn ile birlikte bir yandan gelişen piyasa koşullarına cevap verebilmek, diğer yandan İstanbul'un Uluslararası Finans Merkezi Projesini gerçekleştirmek için sermaye piyasalarımızın hem hukuki ve teknik, hem de piyasa alt yapısını yeniden yapılandırma fırsatı elde edilmiştir. 2013 yılı içerisinde denetim ve gözetimi kapsamında bulunan kuruluşlara yönelik yürütülen iş ve işlemlerin yanı sıra, Kurulumuzca gerçekleştirilen işlemlerin önemli bir bölümünü güçlü bir finansal sistemin oluşturulmasına hizmet eden yüksek standarttaki hukuki alt yapının oluşturulması amacıyla yürütülen ikincil düzenlemeler oluşturmuştur. Bu kapsamda başta AB düzenlemeleri olmak üzere uluslararası standartlar referans alınmak suretiyle, yatırımcılarımızı daha etkin bilgilendirmek ve korumak, şirketlerimiz için alternatif finansman kaynakları oluşturmak, aracılık sektörümüzün dünya ile rekabet edebilmesine imkân sağlamak, temel kanunlarda yapılan değişikliklere uyum sağlamak gibi hedefleri içeren yeni Kanunumuza dayanan alt düzenlemeler, piyasa katılımcılarından alınan görüşler de dikkate alınarak tamamlanmış ve kamuya duyurulmuştur. Söz konusu alt düzenlemeler ile paydaşlarımızın ihtiyaçlarını da en üst düzeyde dikkate alarak daha etkin ve şeffaf bir sermaye piyasasının oluşması için önemli adımlar atılmıştır.

Sermaye piyasaları düzenlemelerimizin revizyonuna paralel olarak, Sermaye Piyasası Kurulunun 2014-2016 yılı stratejik planı, uluslararası finans merkezi olma yolunda olan ülkemiz için bu sürecin etkin bir şekilde yönetilmesi ve bir fırsata dönüştürülmesi anlayışıyla hazırlanmıştır. 2014-2016 dönemine ilişkin olarak hazırlanan Stratejik Plan kapsamında sermaye piyasalarının arz ve talep yönlerinin güçlendirilmesi, sermaye piyasalarında güven ve etkinliğin artırılması ve kurumsal kapasitenin güçlendirilmesi temel stratejik amaçlar olarak belirlenmiştir. Bu kapsamda, finansal ürün çeşitliliğinin artırılması, finansal farkındalığın artırılması ve finansal eğitimin yaygınlaştırılması yoluyla Türkiye'de sermaye piyasası okur-yazarlığının artırılması ve kolektif yatırım kuruluşlarının geliştirilmesi yönünde düzenleyici çerçevenin güçlendirilmesi yollarıyla hem tasarrufların sermaye piyasalarına yönlendirilerek reel ekonomiye etkin fon aktarımının sağlanması, hem de daha güçlü bir sermaye piyasasına ulaşılması için çalışmalar yapılması hedeflenmektedir. Diğer taraftan, düzenlemelerin uluslararası uygulamalar ve piyasa koşulları dikkate alınarak sistematik biçimde revize edilmesi, gözetim ve denetimlerin etkinliğinin artırılması, uluslararası kuruluşlarla işbirliği çalışmalarının güçlendirilmesi ve kurumsal yönetim uygulamalarının geliştirilmesiyle çok daha güncel ve dinamik bir yaklaşımla piyasadaki tüm paydaşlara hizmet edilmesi planlanmaktadır. Tüm bu amaçlara ulaşabilmek için hem artan insan kaynakları hem de çalışma koşullarının iyileştirilmesi, güncel teknolojik imkânların geliştirilmesi yoluyla kurumsal kapasitenin güçlendirilmesi öngörülmektedir.

Hazırlanmış olan plan düzenli aralıklara kamu ile paylaşılacak ve belirlenen amaçlara yönelik gelişmeler yeni oluşan ihtiyaçlar çerçevesinde gerekli güncellemeler de yapılabilmesini teminen sürekli izlenecek ve geliştirilecektir.

Bu çerçevede hazırlanan ve Kurulumuz ile sermaye piyasaları için önemli bir yol haritası niteliğinde olan 2014-2016 Sermaye Piyasası Kurulu Stratejik Planının hayırlı olmasını diler, planın hazırlanmasında emeği geçen herkese teşekkür ederim.

İÇİNDEKİLER

KISALTMALAR.....	iv
DURUM ANALİZİ.....	1
1. KURUM İÇİ ANALİZ.....	1
1.1. Kurumsal Çerçeve	1
1.2. Yasal Yükümlülükler ve Mevzuat	1
1.3. Organizasyon Yapısı	3
1.4. İnsan Kaynakları	4
1.5. Fiziki Kaynaklar	5
1.6. Mali Durum	5
1.7. Teknolojik Altyapı	6
1.8. Temel Değer ve İlkeler	7
1.9. Paydaşlarımız.....	8
2. ÇEVRE ANALİZİ	11
2.1. Dünyadaki Durum ve Gelişmeler.....	11
2.2. Türkiye Piyasaları	14
2.3. Üst Politika Metinleri.....	18
2.4. Durum Analizi (GZFT).....	22
MİSYONUMUZ	23
VİZYONUMUZ.....	23
AMAÇLAR, HEDEFLER, STRATEJİLER.....	24
PERFORMANS İZLEME VE DEĞERLENDİRME.....	61

KISALTMALAR

AB	Avrupa Birliği	GYODER	Gayrimenkul ve Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı Derneği
BİAŞ	Borsa İstanbul A.Ş.	MKK	Merkezi Kayıt Kuruluğu
CYFI	Uluslararası Çocuk ve Gençler İçin Finans Örgütü (Child and Youth Finance International)	OECD	Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (Organisation for Economic Co-operation and Development)
EBRD	Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası (European Bank for Reconstruction and Development)	SEC	ABD Menkul Kıymetler ve Borsa Komisyonu (Securities and Exchange Commission)
ESMA	Avrupa Sermaye Piyasası Otoritesi (European Securities and Markets Authority)	SPKn	6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu
FSB	Finansal İstikrar Kurulu (Financial Stability Board)	GZFT	Güç, Zayıflık, Fırsat ve Tehdit Analizi (Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats/SWOT)
IASB	Uluslararası Muhasebe Standartları Kurulu (International Accounting Standards Board)	TAIEX	Teknik Yardım ve Bilgi Paylaşımı (Technical Assistance and Information Exchange)
ICI	Investment Company Institute	Takasbank	İstanbul Takas ve Saklama Bankası A.Ş.
IDB	İslam Kalkınma Bankası (Islamic Development Bank)	TSPAKB/SPB	Türkiye Sermaye Piyasası Aracı Kuruluşları Birliği/ Sermaye Piyasaları Birliği
IFSB	İslami Finansal Hizmetler Kurulu (Islamic Financial Services Board)	UNIDROIT	Özel Hukukun Birleştirilmesi Uluslararası Enstitüsü (International Institute for the Unification of Private Law)
IMF	Uluslararası Para Fonu (International Monetary Fund)	UFRS	Uluslararası Finansal Raporlama Standartları
INFE	Uluslararası Finansal Eğitim Ağı (International Network on Financial Education)	US FASB	Amerika Birleşik Devletleri Finansal Muhasebe Standartları Kurulu (United States Financial Accounting Standards Board)
IOSCO	Uluslararası Menkul Kıymet Komisyonları Örgütü (International Organization of Securities Commissions)	WB	Dünya Bankası (World Bank)
ISEDAK	İslam İşbirliği Teşkilatı Ekonomik ve Ticari İşbirliği Daimi Komitesi	WFE	Dünya Borsalar Federasyonu (World Federation of Exchanges)
ISO	Uluslararası Standardizasyon Örgütü (International Organization for Standardization)		

DURUM ANALİZİ

1. KURUM İÇİ ANALİZ

1.1. Kurumsal Çerçeve

Sermaye Piyasası Kurulu, sermaye piyasasının güvenilir, şeffaf, etkin, istikrarlı, adil ve rekabetçi bir ortamda işleyişinin ve gelişmesinin sağlanması, yatırımcıların hak ve menfaatlerinin korunmasını düzenlemek ve denetlemek amacıyla 1982 yılında kurulmuştur. Sermaye Piyasası Kurulu Türkiye'nin ilk özerk düzenleyici ve denetleyici kurumu olup yetkilerini kendi sorumluluğu altında bağımsız olarak kullanır.

1.2. Yasal Yükümlülükler ve Mevzuat

Sermaye piyasası alanı ilk kez 28/7/1981 tarih ve 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu ile düzenlenmiştir. 2499 sayılı Kanun; daha sonraki yıllarda çeşitli değişikliklere uğrasa da gelişen ihtiyaçlara ve özellikle son yıllarda küresel finans sisteminde yaşanan gelişmelere cevap vermek ve 2023 İstanbul Uluslararası Finans Merkezi projesini gerçekleştirebilmek amacıyla 6362 sayılı yeni SPKn 30.12.2012 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. SPKn'nun "Düzenleyici işlemler" başlıklı Geçici 1'inci maddesinde; SPKn'nun uygulanmasına ilişkin ikincil düzenlemelerin Kanun'un yayımı tarihinden itibaren bir yıl içinde yürürlüğe konulacağı ve bu ikincil düzenlemeler yürürlüğe girene kadar, mevcut düzenlemelerin bu Kanun'a aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasına devam olunacağı hükme bağlanmıştır. Bu çerçevede, yürütülen ikincil düzenleme çalışmaları büyük ölçüde tamamlanmıştır.

Yeni Kanun ile sermaye piyasasının Türkiye ekonomisinin gücünü yansıtır bir yapıya ulaştırılması hedeflenmiş, uluslararası en iyi uygulama örnekleri doğrultusunda yeni finansal mimarinin unsurlarını içeren, kurumsal yeniden yapılanmayı ve yatırımcıların hak ve yararlarının etkin bir şekilde korunmasını sağlayan bir çerçeve oluşturulmaya çalışılmıştır.

6362 sayılı Kanun'un 2'nci maddesine göre; sermaye piyasası araçları ile bunların sermaye piyasası araçlarının ihracı, halka arzı ve satışı, sermaye piyasası araçlarını ihraç veya halka arz edenler, borsalar ve sermaye piyasası araçlarının işlem gördüğü diğer teşkilatlanmış piyasalar, sermaye piyasası faaliyetleri, sermaye piyasası kurumları, piyasa işleticileri, Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği, Türkiye Değerleme Uzmanları Birliği, merkezî takas kuruluşları, merkezî saklama kuruluşları, Merkezî Kayıt Kuruluşu ve Sermaye Piyasası Kurulu SPKn hükümlerine tabidir.

Sermaye Piyasası Kanunu'nda Kurulun başlıca görev ve yetkileri aşağıdaki şekilde belirlenmiştir:

- 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu ile verilen görevler ile bu Kanun'un emrettiği uygulamaların yerine getirilmesini ve öngörülen neticelerin sağlanmasını teminen gerekli olan iş ve işlemleri yapmak,
- Kanunun zamanında, yeterli ve doğru olarak aydınlatılmasını sağlamak amacıyla genel ve özel nitelikte kararlar almak,
- Kanun kapsamına giren kurum ve ortaklıkların bağımsız denetim, derecelendirme, değerlendirme ve bilgi

sistemleri denetimi faaliyetine ilişkin şartları ve çalışma esaslarını belirlemek ve bu şartları taşıyanları listeler halinde ilan etmek,

- Finansal istikrar ve ulusal veya uluslararası mevzuatın gereklerinin sağlanması amacıyla diğer finansal düzenleyici ve denetleyici kurumlarla her türlü iş birliğini yapmak ve bilgi alışverişinde bulunmak,
- Sermaye piyasalarında düzenleme ve denetimle yetkili muadili yabancı kurumlar ile sermaye piyasalarıyla ilgili olarak karşılıklılık ve mesleki sırrın korunması ilkeleri çerçevesinde karşılıklı bilgi alışverişinde bulunulmasına ve belge taleplerinin karşılanmasına, yabancı ülkelerdeki sermaye piyasalarında faaliyet gösteren kuruluşların Türkiye'deki merkez, şube veya ortaklıkları ile yazılı bir sözleşme çerçevesinde dışarıdan hizmet aldıkları kurumlarda denetim yapılmasına ve gerekli idari tedbirlerin alınmasına, bu kapsamda yürütülecek faaliyetlere ilişkin masrafların paylaşımına yönelik ikili veya çok taraflı mutabakat zabıtları imzalamak ve sermaye piyasalarıyla ilgili her türlü iş birliğini yapmak,
- Sermaye piyasalarının gelişmesini teminen yeni sermaye piyasası kurumlarına ve araçlarına ilişkin usul ve esasları düzenlemek ve bunları denetlemek,
- Halka açık ortaklıklarda görev alacaklar, sermaye piyasası kurumlarının yönetici ve diğer çalışanlarının mesleki eğitimi, mesleki yeterliliği ve mesleki ehliyetlerini gösterir sertifika verilmesine ilişkin esasları belirlemek, bu amaçlarla merkez veya şirket kurmak ve bunların faaliyet usul ve esaslarını belirlemek,
- Sermaye piyasasında yatırımcı ve tasarruf sahiplerine yönelik olarak yatırım tavsiyesinde bulunacak kişiler ve

kuruluşların uyacakları ilke ve esasları belirlemek,

- Kamuyu Aydınlatma Platformunun işletim ve çalışma esasları ile bu Kanun kapsamında Kurula yapılacak bildirim ve başvuruların usul ve esaslarını belirlemek,
- Sermaye piyasası kurumlarının, halka açık şirketlerin, borsaların ve öz düzenleyici kuruluşların bilgi sistemlerinin işletimine ve bu Kanun çerçevesindeki denetimine ilişkin usul ve esasları belirlemek,
- Yerli veya yabancı akademisyen veya uygulamacılardan oluşan çalışma gruplarına veya kişilere, mevcut veya gelecekteki düzenleme tercihlerinde esas teşkil etmek üzere sermaye piyasalarına ilişkin ulusal veya uluslararası nitelikli bilimsel araştırmalar yaptırmak,
- Kurulun üyesi bulunduğu uluslararası kuruluşlar, mali, iktisadi ve mesleki teşekküller ile Türkiye'nin doğrudan üyesi bulunduğu uluslararası kuruluşların çalışmalarına katılmak, bu kuruluşlarla ortak projeler geliştirmek ve projelerine katkıda bulunmak,
- Kurulun görev alanı ile ilgili uluslararası kuruluşlara, mali, iktisadi ve mesleki teşekküllere üye olmak.

Kurul, yetkilerini, düzenleyici işlemler tesis ederek ve özel nitelikli kararlar alarak kullanmaktadır. Düzenleyici işlem niteliğindeki yönetmelik ve tebliğler, Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe konur.

Kurul Kanun tarafından verilen görev ve yetkiler çerçevesinde aşağıda yer alan ana faaliyetleri yürütür:

- Sermaye piyasası araçlarının ihracına, kamunun aydınlatılmasına ve ihraççılara ilişkin esasların belirlenmesi,
- Sermaye piyasası faaliyetleri ve sermaye piyasası kurumlarının bu Kanun

kapsamındaki faaliyet esaslarının belirlenmesi, bu çerçevede Kanun'un 35'inci maddesinde sayılan sermaye piyasası kurumlarının kuruluş ve faaliyet şartlarının belirlenmesi, yatırım hizmetlerinin içeriği ve bu faaliyette bulunabilecek kuruluşlara ilişkin yetki belgesi verilmesi, yatırım ortaklıkları ve yatırım fonları da dahil olmak üzere kolektif yatırım kuruluşlarının, konut ve varlık finansmanı ile ipotek finansmanı kuruluşlarının, sermaye piyasasında faaliyette bulunacak bağımsız denetim, derecelendirme ve değerlendirme kuruluşlarının kuruluş ve faaliyet şartlarının belirlenmesi, istenecek belgeler çerçevesinde gerekli yetki ve izin belgelerinin verilmesi,

- Sermaye piyasalarında borsaların kuruluş ve faaliyet şartlarının belirlenmesi, borsacılık faaliyetleri kapsamında ilgili borsalara kotasyon, işlemlerin durdurulması ve kottan çıkarma, borsaların ve piyasa işleticilerinin mali ve bilgi sistemleri denetimine ilişkin düzenlemelerin yapılması, istenecek belgeler çerçevesinde gerekli yetki ve izin belgelerinin verilmesi,
- Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği ve Türkiye Değerleme Uzmanları Birliği, merkezi takas kuruluşları, merkezi saklama kuruluşları ve Merkezi Kayıt Kuruluşunun faaliyet konularının, statülerinin belirlenmesi, istenecek belgeler çerçevesinde gerekli yetki ve izin belgelerinin verilmesi ve bahsi geçen kurumların denetlenmesi, Yatırımcı Tazmin Merkezinin görev tanımının ve ilgili tazminin kapsamının, tedrici tasfiye sisteminin belirlenmesi,
- Sermaye piyasalarında getirilen düzenlemelere uyumun çeşitli sistemler kurarak denetlenmesi, bu kapsamda

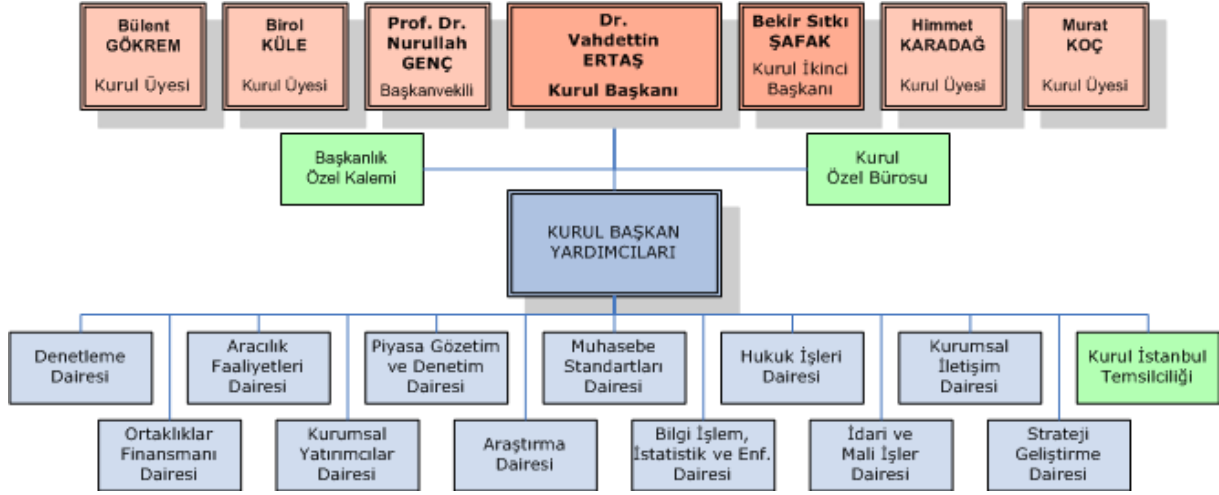
Kanun'a aykırı ihraçlarda, örtülü kazanç aktarımlarında, sermaye piyasası kurumlarının hukuka aykırı faaliyet ve işlemlerinde, ilgili kurumlarının mali durumlarının bozulmasında, izinsiz sermaye piyasası faaliyetlerinin tespitinde, kamuya açıklanan ilan, reklam ve açıklamalarında, bilgi suiistimali ve piyasa dolandırıcılığında, usulsüz halka arzlarda, güveni kötüye kullanma ve sahtecilik fiillerinde, bilgi belge vermeme, denetimin engellenmesi, yasal defterlerde, muhasebe kayıtlarında ve finansal tablo ve raporlarda usulsüzlük konularında denetim yapıp gerekli cezai ve/veya idari yaptırımların uygulanması ve gerekli tedbirlerin alınması,

- Sermaye piyasasında yapılan düzenleme ve denetim faaliyetleri kapsamında uluslararası işbirliğine gidilmesi, diğer finansal düzenleyici ve denetleyici kurumlarla bilgi belge paylaşımı sağlanmasına yönelik anlaşmalar yapılması, uluslararası mevzuatın yakından takip edilerek gelişen piyasa koşullarına uyum sağlanmasına yönelik çalışmalar yapılması.

1.3. Organizasyon Yapısı

Sermaye Piyasası Kurulu, Kurul Başkanı ve Üyeleri (Kurul Karar Organı) ile Başkana bağlı olarak Kurul faaliyetlerini yürüten teşkilattan oluşur. Kurul çalışmaları Kurul Başkanına bağlı başkan yardımcılıkları altında çalışan hizmet birimleri tarafından gerçekleştirilmektedir. Kurulun idari özerk yapısı piyasalardaki değişimlere çabuk adapte olabilecek hızlı değerlendirme ve karar alma süreci sağlamaktadır.

Tablo 1: Organizasyon Şeması

Kurul Karar Organı, yedi üyeden oluşur. Üyeler, yükseköğrenim sonrası mali piyasalar, ekonomi, maliye, işletme, sermaye piyasaları, bankacılık veya finans alanında veya bu alanlarla ilgili hukuk dallarında en az on yıl deneyim sahibi olan veya sayılan öğrenim dallarında en az on yıl öğretim üyeliği yapan kişiler arasından Bakanlar Kurulunca atanır. Üyelerden en az birinin hukuk fakültesi mezunu olması, en az birinin on yıllık deneyimi özel sektör sermaye piyasası kurumlarında kazanmış olması, en az birinin de Kurulda asgari on yıl çalışmış olması şarttır. Bakanlar Kurulu, üyelerden birini Başkan olarak görevlendirir. Atama kararı Resmî Gazete’de yayımlanır. Kurul Karar Organı, Kurul Başkanının teklifi ile üyelerden birini İkinci Başkan ve birini Başkan Vekili olarak seçer.

Kurul Başkanı ve Üyelerinin görev süreleri beş yıldır. Süresi bitenlerin bir defalığına tekrar atanmaları mümkündür.

Hizmet birimleri; Denetleme Dairesi, Ortaklıklar Finansmanı Dairesi, Aracılık Faaliyetleri Dairesi, Kurumsal Yatırımcılar Dairesi, Piyasa Gözetim ve Denetim Dairesi, Araştırma Dairesi, Muhasebe Standartları Dairesi, Bilgi İşlem, İstatistik ve Enformasyon Dairesi, Hukuk İşleri Dairesi, Kurumsal İletişim

Dairesi, Strateji Geliştirme Dairesi ve İdari ve Mali İşler Dairesinden oluşmaktadır.

1.4. İnsan Kaynakları

Kurulun Ankara merkez ve İstanbul ofislerinde Aralık 2013 itibariyle yönetici, meslek personeli, kariyer dışı ihtisas personeli, idari personel diğer personel statüsünde toplam 579 kişi çalışmaktadır. Genç, dinamik ve iyi eğitilmiş bir personel profiline sahip olan Kurulda, yüksek lisans derecesine sahip personelin oranı %46, doktora derecesine sahip personelin oranı ise %5’tir.

Sermaye Piyasası Kurulunun faaliyet alanının yüksek derecede teknik uzmanlık gerektirmesi, faaliyetlerin gittikçe karmaşıklaşan, değişen ve gelişen bir ortamda yürütülüyor olması rekabetçi bir seçme sınavı ile kalifiye personel istihdam edilmesini gerektirmektedir. Nitelikli personelin istihdamı ve eğitimi için destek veren Kurulda uzman yardımcılarının seçimi, yetiştirilmesi ve yetkilendirilmesi özel öneme sahip olup, belirli kurallara bağlanmıştır. Yarışma sınavları ile seçilen adaylar en az üç yıllık bir yardımcılık döneminden sonra yeterlik sınavına tabi tutulmaktadır. Kurul tarafından hazırlanan genel ve özel yetiştirme programları ile uzman yardımcılarının en iyi biçimde

yetiştirilmesi amaçlanmaktadır. Yetiştirme programlarında, sermaye piyasasında denetim, gözetim ve düzenleme görevinin yerine getirilmesi yönelik nitelik ve sorumluluk bilincinin geliştirilmesi, bu alanlara yönelik teorik, mesleki bilginin yerleştirilmesi, teorik ve mesleki bilginin dünya ve Türkiye uygulamalarıyla desteklenmesi, mesleki konularda bilimsel çalışma ve araştırma alışkanlığı kazandırılmasına önem verilmektedir.

Kurul hem uluslararası mesleki çalışmalara katılım sağlanmasına, hem de personelinin yetkinliğinin ve bilgi donanımının sürekli gelişimine özen göstermekte olup, bu amaçla uluslararası organizasyon ve kuruluşlarda staj amaçlı (seconded) personel görevlendirerek ilgili kuruluşları ve bu kuruluşların çalışmalarını yakından takip etmekte ve bu çalışmalarda aktif rol üstlenmektedir. Diğer taraftan, finans piyasasının giderek küresel ve karmaşık bir yapı haline gelmekte olması da dikkate alındığında, bu yapının denetimi ve düzenlenmesi amacıyla Kurulun nitelikli işgücü istihdamı için ücretlendirme politikası önem arz etmektedir.

1.5. Fiziki Kaynaklar

Kurul faaliyetlerini Ankara ve İstanbul'da bulunan iki hizmet binasında yürütmektedir. İstanbul Finans Merkezi projesine paralel olarak artacak personel sayısı ile görev ve sorumluluklar çerçevesinde İstanbul'da yeni hizmet binasının yapımı hususundaki çalışmalar sürdürülmektedir. Kurulun merkezinin İstanbul'a taşınmasına ilişkin iş ve işlemler tamamlanincaya kadar Kurulun merkezi Ankara'dadır.

1.6. Mali Durum

SPKn'nun 130'uncu maddesinde Kurulun gelirlerinin giderlerini karşılamasının esas olduğu, Kurul bütçesinin 5018 sayılı Kamu Mali

Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nda belirtilen usul ve esaslara göre hazırlanacağı belirtilmiştir. Kurulun tüm giderleri, Kurul bütçesinden karşılanmaktadır. Mevcut durumda ihraççılar veya halka arz edenler, pay ihraçlarının %0,2'sini, borçlanma aracı ihraçlarının vadeye göre değişecek şekilde %0,05 – %0,2'si tutarındaki kısmını, yatırım fonları ve değişken sermayeli yatırım ortaklıkları için ise üçer aylık dönemlerinin son iş gününde, net varlık değerlerinin %0,005'i tutarında bir ücreti Kurul hesabına yatırmaktadır. Kurul, sermaye piyasası aracı bazında ihraçları teşvik edici hükümler de getirebilmektedir. Kurul tarafından düzenlenen ve denetlenen borsaların ve diğer teşkilatlanmış piyasaların, merkezi takas kurumlarının, merkezi saklama kurumlarının ve Merkezi Kayıt Kuruluşunun faiz gelirleri hariç tüm gelirlerinin azami %10'u Kurul bütçesine Kurul tarafından gelir olarak kaydedilebilmektedir.

Kurul, 2012 yılında toplam 111 milyon 664 bin TL gelir elde etmiş olup, aynı dönemde giderler 78 milyon 543 bin TL olarak gerçekleşmiştir. Sermaye Piyasası Kurulu 2013 yılı bütçe ödeneği ise 95 milyon 510 bin TL'dir. Kasım ayı sonu gerçekleştirmelerine göre yılsonunda nakdi gelirlerin 137 milyon 731 bin TL olması beklenmektedir. Yılsonu itibariyle kayda alma ücretlerinden elde edilecek gelirin 89 milyon 379 bin TL'ye, diğer gelirlerin ise 48 milyon 351 bin TL'ye ulaşacağı tahmin edilmektedir.

SPKn'da, Kurulun gelirleri giderlerini karşılamaya yetmediği takdirde, açığın genel bütçeden yapılacak Hazine yardımlarından karşılanması öngörülmüş olmasına karşın, 1992 yılından bu yana Hazine yardımı alınmamıştır.

Kurul, SPKn ve ilgili mevzuat çerçevesinde sahip olduğu mali kaynaklarını görev ve yetkilerinin gerektirdiği ölçüde kendi bütçesi ile 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nda

tabi olduğu esasları da dikkate alarak kullanmaktadır.

1.7. Teknolojik Altyapı

Sermaye Piyasası Kurulu, faaliyetlerinin daha etkin, hızlı, güvenilir ve uluslararası standartlara uygun bir şekilde yapabildiği amacıyla bilgi sistemlerinin geliştirilmesi, işletilmesi, yönetilmesi ve güncellenmesine özel önem vermektedir. Bu kapsamda geliştirilen bilgi işlem alt yapısı, hem Kurul içinde iş süreçlerinin sistematik yürütülmesini ve raporlamasını sağlamakta, hem de Kurulun gözetim ve denetimi altındaki kurumların faaliyetlerinin etkin bir şekilde izlenmesini kolaylaştırmaktadır.

Bu çerçevede Kurulun çalışma sisteminin temeli olan Evrak ve İş Takip Sistemi 2012 yılı başında kullanıma açılmış olup, sistem ile evrak ve işler elektronik ortama geçirilmiş, iş sürecinde üretilen dokümanlar merkezi olarak saklanabilir hale gelmiştir. Bilgi güvenliğinin sağlanmasının öneminden hareketle, Sermaye Piyasası Kurulunda bilgi teknolojileri hizmetleri kapsamında ISO/IEC 27001 standardına uygun olarak 2006 yılında Bilgi Güvenliği Yönetim

Sistemi (BGYS) kurulmuş olup, sistem Türk Standartları Enstitüsü tarafından belgelendirilmiştir. Ayrıca sistemin işlerliğini sağlamak ve gözetim ile denetim işlevlerini yürütmek için Bilgi Güvenliği Forumu oluşturulmuştur. Sistemin işlerliği ile ilgili olarak yönetim gözden geçirme toplantıları, risk değerlendirme ve analizleri, iç denetimler gibi BGYS süreçleri yerine getirilmektedir.

Ayrıca sermaye piyasasında doğru karar verilebilmesi için en önemli unsur olan bilginin yatırımcılara eşzamanlı, doğru ve tam olarak ulaştırılabilmesi amacıyla kurulan ve Haziran 2009'dan itibaren kullanıma açılan Kamuyu Aydınlatma Platformu daha etkin bir piyasanın oluşumuna katkıda bulunmuştur. Yine Kurulun gözetim ve denetim görevinin yerine getirilmesi amacıyla geliştirilen SPK Gözetim Sistemi, Değerleme Kuruluşları Uzaktan Veri Alımı Sistemi gibi sistemler ile Borsa İstanbul, MKK, Takasbank ve diğer ilgili kuruluşlardan alınan verilerle gerçekleşen işlemlerin gerçek zamanlı olarak elektronik ortamda takip edilebilmesi ve incelenebilmesi sağlanmakta, gözetim etkin bir şekilde yerine getirilebilmektedir.

1.8. TEMEL DEĞER VE İLKELER

TABLO 2: SERMAYE PİYASASI KURULU TEMEL DEĞER VE İLKELERİ
Mesleki uzmanlık Kurul faaliyetlerinin nitelikli uzman personelce kamu çıkarları ve piyasanın ihtiyaçları gözetilerek, sorumluluk bilinci içerisinde yürütülmesidir.
Bağımsızlık Görevlerini yerine getirirken herhangi bir talimat çerçevesinde hareket edilmemesidir.
Güvenilirlik Alanında en doğru ve en güncel bilgilere sahip olunmasıdır.
Etkinlik Düzenleme, denetleme ve diğer faaliyetlerin fayda/maliyet yaklaşımına dayalı olarak yürütülmesidir.
Duyarlılık Sermaye piyasalarında oluşabilecek risklere ve uygulamada karşılaşılan sorunlara hızlı ve etkili şekilde cevap verilebilmesidir.
Zamanlılık Faaliyetlerle ilgili olarak kişi ve kurumların başvurularının zamanında ve etkin şekilde sonuçlandırılmasıdır.
Sürekli Gelişim Dünyadaki gelişmelerin yakından takip edilerek piyasanın gelişimine yönelik çalışmalara öncelik verilmesidir.
Tarafsızlık Faaliyet alanıyla ilgili tüm taraflara eşit mesafede yaklaşılması, her türlü ayrımcılıktan kaçınılması ve adil davranılmasıdır.
Şeffaflık Faaliyetler hakkında kamunun periyodik olarak ve yeterli detayda bilgilendirilmesidir.
Katılımcılık Düzenlemelerin oluşturulmasında ve uygulamayı yönlendirecek esasların belirlenmesinde ilgili tarafların görüşlerine önem verilmesidir.
İşbirliği İlgili ulusal ve uluslararası kurum ve kuruluşlarla yakın bir işbirliği ve dayanışma içinde bulunulmasıdır.
Saygı Faaliyet alanıyla ilgili tüm taraflara karşı saygılı ve anlayışlı davranılması, farklı düşünce ve görüşlere değer verilmesidir.
Teknolojiden yararlanma Bilgi sistemleri ve teknolojileri konularındaki gelişmeleri takip ederek bunlardan en üst düzeyde ve en doğru şekilde faydalanılmasıdır.

1.9. PAYDAŞLARIMIZ

Genel olarak, Kurulu doğrudan veya dolaylı olarak etkileyen veya Kurulun etkilediği, kişi,

kurum ve kuruluşlar ile sağlanan ürün ve hizmetlerden yararlanıcılar olarak ifade edilebilecek paydaşlarımıza Tablo 3'te yer verilmektedir.

TABLO 3: PAYDAŞLAR	
Yatırımcılar	
Halka Açık Şirketler (Borsa şirketleri – Borsa dışı şirketler)	
Sermaye Piyasası Kurumları	<ul style="list-style-type: none">➤ Yatırım kuruluşları➤ Kolektif yatırım kuruluşları➤ Sermaye piyasasında faaliyette bulunacak bağımsız denetim, değerlendirme kuruluşları➤ Portföy yönetim şirketleri➤ İpotek finansmanı kuruluşları➤ Konut finansmanı ve varlık finansmanı fonları➤ Varlık kiralama şirketleri➤ Merkezî takas kuruluşları➤ Merkezî saklama kuruluşları➤ Kuruluş ve faaliyet esasları Kurulca belirlenen diğer sermaye piyasası kurumları
İlgili Kurum ve Kuruluşlar	<ul style="list-style-type: none">➤ Borsa İstanbul A.Ş,➤ Merkezi Kayıt Kuruluşu➤ İstanbul Takas ve Saklama Bankası A.Ş➤ Sermaye Piyasası Lisanslama Sicil ve Eğitim Kuruluşu➤ Yatırımcı Tazmin Merkezi
Meslek Birlikleri ve Dernekleri	<ul style="list-style-type: none">➤ Türkiye Sermaye Piyasası Aracı Kuruluşları Birliği¹➤ Türkiye Değerleme Uzmanları Birliği➤ Türkiye Bankalar Birliği➤ Türkiye Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirler Odaları Birliği(TÜRMOB)➤ Borsaya Kote Ortaklık Yöneticileri Derneği(KOTEDER)➤ Gayrimenkul ve Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı Derneği(GYODER)➤ Türkiye Kurumsal Yatırımcı Yöneticileri Derneği(TKYD)➤ Bağımsız Denetim Derneği (BDD)➤ Borsa Yatırımcıları Derneği(BORYAD)➤ Türkiye İç Denetim Enstitüsü(TİDE)➤ Diğerleri
İşbirliği Yapılan Yurt İçi Kamu Kurum ve Kuruluşları	<ul style="list-style-type: none">➤ Başbakanlık ve Başbakan Yardımcılığı➤ Maliye Bakanlığı➤ Dışişleri Bakanlığı➤ Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı➤ İçişleri Bakanlığı➤ Kalkınma Bakanlığı➤ Ekonomi Bakanlığı➤ Hazine Müsteşarlığı➤ Avrupa Birliği Bakanlığı

¹ 6362 sayılı SPKn uyarınca tüm sermaye piyasası kurumlarının katılımıyla Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği olarak örgütlenecektir.

TABLO 3: PAYDAŞLAR

	<ul style="list-style-type: none">➤ Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu➤ Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası➤ Rekabet Kurumu➤ Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu➤ Mali Suçlar Araştırma Kurulu➤ Türkiye İstatistik Kurumu➤ Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu➤ Merkezi Finans ve İhale Birimi➤ Başbakanlık Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı➤ Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu➤ Diğerleri
İşbirliği Yapılan Yurt Dışı Kurum ve Kuruluşlar	<ul style="list-style-type: none">➤ Avrupa Komisyonu, Avrupa Komisyonu Türkiye Temsilciliği ve Avrupa Menkul Kıymetler ve Piyasalar Otoritesi (ESMA),➤ Avrupa Komisyonunun Genişlemeden Sorumlu Genel Müdürlüğü bünyesindeki Teknik Yardım Bilgi Paylaşımı Ofisi (TAIEX)➤ Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası (EBRD)➤ Uluslararası Menkul Kıymetler Komisyonları Örgütü (IOSCO),➤ Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü (OECD)➤ Dünya Bankası (WB)➤ Uluslararası Para Fonu (IMF)➤ Dünya Ticaret Örgütü (WTO)➤ Uluslararası Muhasebe Standartları Kurulu (IASB)➤ İslami Finansal Hizmetler Kurulu (IFSB)➤ İslam İşbirliği Teşkilatı Ekonomik ve Ticari İşbirliği Daimi Komitesi (ISEDAK)➤ İslam Kalkınma Bankası (IDB)➤ Bağımsız Denetim Düzenleyicileri Uluslararası Forumu (IFIAR)➤ Yabancı ülkelerin sermaye piyasalarını düzenleme ve denetimden sorumlu muadil kuruluşları➤ Diğerleri
Kurul Personeli	
Kurulun Denetimini Yapan Kuruluşlar (T.C. Sayıştay Başkanlığı, Devlet Denetleme Kurulu, Başbakanlık Teftiş Kurulu Başkanlığı)	
Üniversiteler	
Basın Yayın Organları	
Yargı Kuruluş ve Mensupları (Mahkemeler, Savcılıklar)	
Yasama Organı	
Diğer Yürütme Organları	

Yukarıdaki Tablo'da yer alan paydaşlar açısından Sermaye Piyasası Kurulu Ekim 2013 itibariyle, 1 milyon kişiyi aşkın hisse senedi, 3 milyon kişiyi aşkın yatırım fonu, 3,9 milyon kişiyi aşkın bireysel emeklilik ve 172 bine yakın özel sektör borçlanma aracı yatırımcısının ve bu yatırımcılara hizmet sunan 141 yatırım kuruluşunun, piyasa kapitalizasyonu 569 milyar TL'yi aşan 600'den fazla halka açık şirketin,

yönettiği toplam varlıkların değeri yaklaşık 32 milyar TL olan 40 portföy yönetim şirketi ve 800'ü aşkın yatırım ve bireysel emeklilik fonunun, yetkili 92 bağımsız denetim kuruluşunun, 125 gayrimenkul değerlendirme şirketi ve 10 derecelendirme kuruluşunun ana paydaşları olduğu piyasada görevlerini yerine getirmektedir.

Kurul faaliyetlerinin etkin ve verimli bir şekilde gerçekleştirilmesi, paydaşların ihtiyaç ve taleplerinin yerine getirilebilmesi amacıyla, sermaye piyasası yatırımcıları ve ihraççılar ile diğer örgüt ve kamu kurumlarıyla diyaloga büyük önem verilmektedir. Bu amaçla düzenleme çalışmalarında konu ile ilgili paydaşların da sürece dâhil edilmesi sağlanmakta, yapılan toplantı ve konferanslara ilgili kişi, kurum ve sektör temsilcilerinin de davet edilmesi, yazılı, sözlü ve/veya Kurul internet sitesi aracılığıyla görüşlerinin alınması vb. yöntemlerle ilgili paydaşların faaliyetlerle ilgili süreçlere katılımları sağlanmaktadır.

Ayrıca sermaye piyasasında faaliyet gösteren kurum ve kuruluşlar ile Borsa İstanbul'da işlem gören şirketlerin yöneticilerin temel makroekonomik değişkenlere ve sermaye piyasamıza yönelik beklentilerinin izlenmesi ve sonuçlarının kamu ile paylaşılması amacıyla aylık bazda "Sermaye Piyasası Beklenti Anketi" çalışmaları yapılmakta olup, bu çalışmalar bir ölçüde Sermaye Piyasası Kurulunun paydaşlarının beklentilerine ilişkin bazı sinyalleri de içermektedir. Aynı şekilde Kurulun internet sitesi üzerinden iletilebilen bilgi edinme talepleri, görüş, öneri ve talepler de paydaşların Kuruldan beklentileri ile ilgili önemli veriler sağlamaktadır.

2. ÇEVRE ANALİZİ

2.1. Dünyadaki Durum ve Gelişmeler

Global krizin finansal sistemin kırılganlıklarını ön plana çıkardığı 2008 yılından itibaren, krizden doğrudan ve dolaylı olarak etkilenen ülkelerde ve uluslararası platformlarda bu kırılganlıkları azaltmaya yönelik çalışmalar yoğunluk kazanmıştır.

Krizden etkilenen tüm ülkelerde ekonomik koşulların iyileştirilmesine ve ana risk alanlarının kontrol altına alınmasına yardımcı olan bir dizi önemli politika tedbirleri alınmış, tedbirler sonucunda son dönemde Amerika'da tüketici talebi güçlenmiş, Japonya'da ve İngiltere'de büyüme toparlanmış, Euro bölgesinde iyileşme işaretleri görülmeye başlamıştır. Gelişmekte olan ülkelerde genel olarak büyüme devam etmekle beraber bir kısmında yavaşlama görülmektedir. Diğer taraftan, önümüzdeki döneme dair küresel büyüme tahminleri sıkça aşağı yönde revize edilmekte, bölgeler arasında büyümede farklılıklar bulunmakta, özellikle genç nüfusta işsizlik halen yüksek oranlarda seyretmekte ve finansal piyasalarda volatilité gözlenmektedir. Alınan önlemlere ve yapılmakta olan yeni düzenlemelere rağmen iyileşme çok yavaş ve zayıf seyretmekte, riskler halen devam etmektedir. Uluslararası ekonomik platformlarda, zayıf büyüme ve işsizlik, özellikle gelişen ekonomilerde hızlı değişen sermaye hareketleri, emtia fiyatlarında oynaklıklar, değişken piyasa koşulları nedeniyle bireysel yatırımların azlığı önümüzdeki dönem küresel ekonomide yaşanacak zorluklar olarak değerlendirilmektedir. Gelişmiş ülkelerde nüfusun yaş ortalamasının artması, yatırımlar

için katılım payları belirli emeklilik planlarına yönelme, alternatif yatırım araçlarının artması, finansal kurumlarla ilgili yasal düzenlemelerde değişiklikler, düşük getiri-yüksek risk faktörü sebebiyle hisse senedi yatırımlarından kaçış gibi nedenlerle yatırımcıların önümüzdeki dönemlerde borsalarda yatırım yapma isteğinin de azalması beklenmektedir. Bu durumun, şirketlerin büyümelerini finanse edecekleri fonları bulmalarını zorlaştıracağı, ortaya çıkacak "sermaye açığı" sorunundan da en çok gelişmekte olan ülkelerin etkileneceği tahmin edilmektedir.

2000 yılından itibaren dünya ekonomisinde gelişmekte olan ülkelerin payı yükselmektedir. 2000 yılında gelişmekte olan ülkelerin küresel gayri safi milli hasıladaki payı %40 iken, 2010 yılında %49'a yükselmiş olup, 2030 yılında bu oranın %57'ye çıkması beklenmektedir. Finansal krizin başında sofistike ürün ve pazarlarda meydana gelen sorunlar gelişmekte olan piyasalara ilk anda çok az yansımış olmakla beraber gelişmekte olan ekonomiler de krizin ikincil etkileriyle yüzleşmişler, yabancı sermayenin bu ülkelere çıkması, uluslararası kredi kaynaklarının azalması, döviz kuru oynaklığı gibi sıkıntılarla karşı karşıya kalmışlardır. Bu sıkıntılar, hisse senedi piyasalarında oynaklık ve likidite azlığı sorunlarını da beraberinde getirmiştir. Ancak, krizin ilerleyen dönemlerinde parasal genişleme politikaları ve yüksek getiri arayışıyla gelişmekte olan piyasalar ilgi odağı haline gelmiş, 2013 yılı ikinci çeyreğinden itibaren küresel para politikalarına ilişkin artan belirsizlikler gelişmekte olan ülkelere sermaye çıkışları yaşanmasına neden olmuştur.

Diğer yandan, finansal kriz sonrasında (2008 – 2012) halka arzlarla sağlanan toplam sermaye tutarında azalış görülmeyle beraber, bu azalış daha çok gelişmiş ülke piyasalarından kaynaklanmış, gelişmekte olan ülkelerde hisse senedi piyasasında halka arzla sağlanan fonlarda kriz öncesi döneme (2004 – 2007) göre önemli artışlar görülmüştür. Krizden sonra şirketlerin borsa kotundan çıkarılması gelişmiş ülkelerde sıklıkla gündeme gelmiş, ancak gelişmekte olan ülke piyasalarında bu tedbir çok az uygulanmıştır. 2002 – 2011 yılları arasında Avustralya, İngiltere ve ABD’de borsaya kote şirketlerin ortalama %9’u kottan çıkarılırken, aynı dönemde gelişmekte olan piyasalarda bu oran %2 olarak gerçekleşmiştir. Başta Çin olmak üzere gelişmekte olan ülke şirketleri 1993 – 2003 döneminde toplam halka arz gelirinin %20’sinden daha azını elde etmekte iken, bu oran son beş yılda %60 düzeyine ulaşmıştır. Yeni halka arzların artması, kottan çıkmanın azlığı ile birlikte küresel piyasa kapitalizasyonu içerisinde gelişmekte olan ülkelerin piyasa payını artırmış, 1990 yılında %4’ten az olan bu oran 2012 yılında %24’e yükselmiştir. Ancak bu hızlı gelişmeye rağmen gelişmekte olan ülkelerde özel sektör yatırımlarının hâlihazırda %90’ı kısa vadeli banka kredisi ile finanse edilmektedir.²

Önümüzdeki dönemde, özellikle Amerika Birleşik Devletleri olmak üzere gelişmiş ülke ekonomilerindeki iyileşmeye bağlı olarak sermaye ve likidite hareketinin gelişmekte olan ülkelere yeniden kayma olasılığı, gelişmiş ülkelerde genişletici para politikalarından çıkış ve hisse senedi, tahvil ve döviz piyasalarında artan volatilité riskini ortaya çıkarmaktadır. Gelişmekte olan

piyasalarda özellikle bireysel ve kurumsal yatırımcı katkısının artırılarak yabancı sermayeye bağlı hareketliliklerin azaltılmasının önemli olduğu, özel sektör borçlanma araçları piyasasının geliştirilmesi, düzenleyici yapıların ve kurumların iyileştirilmesine yönelik çalışmaların bu piyasalardaki artan volatilitenin etkilerini azaltabileceği değerlendirilmektedir. Ayrıca büyüme için gelişmekte olan ülkelerin tasarrufa ve bu tasarrufların da uzun dönemli sermaye yatırımlarına yönlendirilmesi yönünde çalışmalar yapması önem kazanmış olup, aksi takdirde önümüzdeki dönemlerde bu ülkelerde önemli sermaye açıkları ile karşı karşıya kalınabileceği tahminleri ön plana çıkmaktadır. Küresel olarak krizin etkilerinin halen yaşanmakta olduğu dikkate alındığında, önümüzdeki dönemde büyümenin güçlendirilmesi ve yatırımların uzun dönemli finansmanı ile küçük ve orta ölçekli işletmelerin finansman desteği, ekonomik büyüme, istihdam yaratma ve kalkınma için önemli olacaktır. Bu amaçla ülkeler kendilerine özgü farklı tedbirler uygulamaktadırlar. Finansal yapı açısından ise, özellikle finansal kurumların sistem açısından risk teşkil edebilecek kadar büyümesine izin verilmemesi, bu kurumların krizlere karşı daha dirençli hale getirilmesi, piyasada şeffaflığın ve sağlamlığın artırılması, düzenleme boşluklarının giderilmesi, gölge bankacılıktan kaynaklanan risklerin önlenmesi amaçlı tedbirler alınmaya devam edilmesi beklenmektedir.

Kriz sonrasında düzenleyici otoritelerin, finansal kurumların uymaları gereken standartları sıkılaştırmaları gerektiği konusunda G-20 platformunda sağlanan uzlaşma kapsamında, finans kurumlarının risk

² Equity Market Development and Corporate Governance in Emerging Markets: Interim Report,

2013, Organisation for Economic Co-operation and Development

yönetimi, sermaye yeterliliği, asgari likidite oranları gibi yükümlülüklerinde daha sıkı uygulamalara geçmiştir. Bu kapsamda, daha iyi risk yönetim sistemlerinin geliştirilmesi, finansal kurumların aşırı risk almaya yönelmelerinin önlenmesi ve finans sisteminin ters şoklara karşı daha dayanıklı hale gelmesi hedeflenmiştir.

Küresel krizle öne çıkan bir başka konu da finansal sistemin az düzenlenmiş ya da hiç düzenlenmemiş alanlarının bulunmasıdır. Bu kapsamda “hedge fonlar”, tezgâh üstü türev araçlar, emtia borsaları ve kredi derecelendirme kuruluşlarının daha sıkı gözetim ve denetim altına alınması öncelikli konular haline gelmiştir.

Bütünleşik bir finansal sistem içerisinde birden çok düzenleyici otoritenin olması, bu otoritelerin işbirliği yapma, bilgi paylaşma ve ortak karar alabilmelerini önemli hale getirmektedir. Bu kapsamda, sistemik öneme sahip finansal kurumların gözetimi ve sınır ötesi işlemlerin düzenlenmesi için hem ülke içindeki hem de uluslararası platformda düzenleyici otoriteler arası işbirliğini geliştirici arayışlar ortaya çıkmıştır.

Krizin ortaya çıkmasından itibaren finansal piyasa koşullarını iyileştirmeye ve krizden çıkmaya yönelik özellikle G-20 platformunda uzlaşılan tedbirler kapsamında yukarıda belirtilen tedbirler yanında spesifik olarak, standartlaştırılmış tezgâh üstü türev araçların borsalarda veya elektronik alım-satım platformlarında işlem görmesinin, merkezi takasının ve raporlamasının yapılmasının zorunlu olması, küresel olarak büyük ölçekli sistemik öneme sahip banka ve sigorta şirketlerinin tespit edilerek oluşturdukları riskleri hafifletecek düzenlemelere tabi tutulmaları konularında yeni düzenlemeler yapılmıştır. Uluslararası platformlarda (CPSS-

IOSCO) yapılan özel projelerle, finansal sistemin güvenli bir şekilde işlemesi için özel ve sistemik öneme sahip olan merkezi takas ve saklama kuruluşlarının, merkezi karşı tarafların ve veri depolama kuruluşlarının uyması gereken genel ilkeler belirlenmiştir.

Yine piyasalarda şeffaflığın ve sürekliliğin artırılması, kurumsal yönetimin güçlendirilmesi amacıyla, muhasebe standartlarında kalite ve yeknesaklığın sağlanması, kredi derecelendirme şirketlerinin çalışma ilkelerinin yeniden düzenlenmesi, finans sisteminde bu şirketlere olan bağımlılığın azaltılması, sistemik risklerin tespiti, ölçülmesi ve azaltılması konularında IOSCO, AB, OECD, FSB, IASB, US FASB tarafından özel projeler yürütülmektedir. Ayrıca finansal yetkinlik, finansal eğitim ve yatırımcının korunması konuları da küresel gündemde yer almakta olup, OECD ve Dünya Bankası yanında birçok ülke ve uluslararası kurumdan katılımlarla ortak proje grupları oluşturulmaktadır.

Dünyada artmakta olan enerji ihtiyacından hareketle, sürdürülebilir enerji ve global emtia piyasaları gündemdeki kritik konulardan bir diğeridir. Özellikle petrol, gaz, kömür alanlarında fiziki ve finansal emtia borsalarının ve emtiaya dayalı türev araç piyasalarının düzenleme, gözetim ve denetiminin geliştirilmesi ve bu piyasaların etkin ve şeffaf işlemesi için düzenlemeler yapılması, bu alanda kapasite geliştirilmesine yönelik çalışmalar yapılmaktadır.

Gelişmekte olan piyasaların finansal düzenleyici otoriteleri de finansal krizin getirdiği sorunlara denetim ve gözetime ilişkin kurulların sıkılaştırılması, hedge fonlara ilişkin yeni düzenlemeler getirilmesi, risk yönetimi ve risk bazlı gözetime önem verilmesi, sermaye yeterliliği yükümlülüklerinin sıkılaştırılması, tezgâh üstü türev araçların daha sıkı denetim

ve gözetimi, kamuyu aydınlatma yükümlülüklerinin geliştirilmesi gibi tedbirlerle karşılık vermişlerdir. Bu süreç ayrıca, gelişmekte olan piyasaların, uluslararası finansal kurum ve organizasyonlarda ve karar alma mekanizmalarında daha etkin rol almalarının önemini de ortaya koymuştur. Bütün bunların yanında, ülkemizin de içinde bulunduğu gelişmekte olan ülkeler için piyasaların geliştirilmesi ve derinleştirilmesi, kurumsal yönetim ilkelerine uyum, teknolojik altyapının geliştirilmesi, alternatif alım-satım platformları ve yatırım araçlarının (özellikle özel sektör borçlanma araçları) geliştirilmesi, küçük ve orta ölçekli işletmelerin finansman imkânlarının artırılması, düzenleyici kapasitenin artırılması halen önemli temel hedefler arasında yer almaktadır.

Diğer yandan, uluslararası planda alınmakta olan bu tedbirlerin gelişmekte olan piyasalara farklı yansımalarının da olabileceği değerlendirilmektedir. Bu kapsamda, 2010 yılından itibaren G-20'nin talebiyle FSB, IMF ve WB tarafından özellikle gelişmekte olan piyasalarda finansal istikrar açısından önemli olan en temel hususlar "uluslararası finansal standartların uygulanması, gözetimde sınır ötesi işbirliğinin geliştirilmesi, düzenleme ve gözetim çerçevesinin geliştirilmesi, döviz kuru riskinin yönetilmesi, yurt içi sermaye piyasalarının geliştirilmesi" olarak tespit edilmiş ve bu alanlarda gelişme sağlanması için gelişmekte olan ülkelerin teşvik edilmesi ve uluslararası çalışmalar yapılması hedeflenmiştir. Ayrıca yine G-20 talebiyle FSB, IMF ve WB tarafından, krizden sonra G-20 tarafından kararlaştırılarak uluslararası alanda yapılmakta olan düzenleyici reformların

gelişmekte olan ülkelerde istenmeyen sonuçlara neden olup olmadığı araştırılmıştır. Bu kapsamda, Basel III ile getirilen sermaye yeterliliği ve likidite yükümlülüklerinin gelişmekte olan ülkelerde faaliyet gösteren bankaların ve küresel olarak sistemik öneme sahip finansal kuruluşların (G-SIFIs) maliyetlerinde artışa ve dolaylı olarak gelişmekte olan piyasada likidite azlığına yol açabileceği, tezgâh üstü türev araçlar için nasıl bir piyasa ve düzenleyici altyapı kurulması gerektiği yönünde gelişmekte olan ülkelerde net çalışmalar yapılamadığı, bu durumun küresel merkezi karşı taraflar ile yerel olanlar arasında rekabet eşitsizliği oluşturabileceği ve gelişmekte olan piyasalarda yerel türev araç piyasalarının gelişmesini engelleyebileceği yönünde endişeler en kritik tespitler olarak ortaya çıkmaktadır.

Belirtilen tüm bu çalışmalar oldukça büyük ölçekli ve uzun vadeli olduğundan, önümüzdeki dönemde de finansal düzenleme alanında yine gündemde olmaları ve Kurul çalışmalarına da yön vermeleri beklenmektedir.

2.2. Türkiye Piyasaları

Tasarruf sahiplerinin erişebildiği finansal araçların çeşitliliği piyasa gelişmişlik seviyesinin önemli göstergelerinden birisi olarak ortaya çıkmaktadır. Bu alanda ülkemizde özellikle son yıllarda önemli gelişmeler görülmüş olmakla beraber, tasarrufların yatırıma aktarılmasında bankacılık sektörünün ağırlığı devam etmektedir. 2013 yılının Eylül ayı itibarıyla toplam tasarrufların %62,8'i mevduata aktarılmış bulunmaktadır. Bunu %14,5 ile pay senetleri ve sabit getirili kıymetler, %4 ile yatırım fonları izlemektedir³. Diğer taraftan, finansal sektörün aktif büyüklüğü 2012 yılsonu

³ Türkiye Sermaye Piyasası Aracı Kuruluşları Birliği, "Turkish Capital Markets December 2013", s. 86 <http://www.tspakb.org.tr/eng/Portals/57ad7180->

c5e7-49f5-b282-c6475cdb7ee7/Turkish%20Capital%20Markets-2013-12.pdf

itibariyle 861 milyar ABD Doları ile Gayri Safi Yurtiçi Hasılanın %108,4'üne tekabül etmiştir. Bankacılık sektörünün yatırımların dağılımındaki ağırlığına paralel olarak finansal sektörün toplam aktif büyüklüğünün %89,3'ü de bankacılık sektörüne aittir, bunu %3,4 ile sigorta ve emeklilik sektörü izlemektedir⁴.

Piyasada reel ekonomiye etkin fon aktarımının sağlanması, rekabet gücünün artırılabilmesi daha derin ve geniş finansal piyasaların varlığına bağlıdır. Türkiye'de finansal piyasalar özellikle 2001 yılından itibaren hızlı bir şekilde büyümesine rağmen uluslararası karşılaştırmalar sermaye piyasalarının, Türkiye'nin ekonomik büyüklüğünü yansıtmadığını ortaya koymaktadır.

2012 yılsonu itibariyle 553 milyar TL piyasa kapitalizasyonu ile hisse senetleri piyasası gayri safi yurt içi hasılanın %39'una tekabül etmiş ve hisse senedi piyasası büyüklüğü açısından Türkiye dünya çapında 36'ncı sırada yer almıştır⁵. Piyasa kapitalizasyonu 2013 yılı Eylül ayı sonu itibariyle 545 milyar TL olarak gerçekleşmiş olup, gayrisafi yurt içi hasılaya oranının 2013 yılı için %35 civarında gerçekleşmesi beklenmektedir⁶.

Hisse senetleri piyasasındaki yabancı yatırımcı payı genel seviyesini koruyarak, 2012 sonunda %65,8, 2013 yılı Ekim ayı sonunda ise %63 olarak gerçekleşmiştir⁷. Sermaye piyasalarımızın yabancı yatırımcılar açısından cazip olması piyasalara duyulan güvenin bir göstergesi olarak olumlu bir özellik olmakla birlikte, bu durum aynı zamanda piyasayı sıcak para girişi çıkışındaki değişikliklere aşırı duyarlı hale getirmektedir. Dolayısıyla, finansal piyasalarımızın yurtdışı yatırım çekme gücü artırılırken aynı zamanda yurtiçi tasarruf oranının artırılması ve bunların finansal piyasalara

istikrarlı yatırım kaynağı olarak aktarılması, piyasanın sıcak para hareketlerinden en az düzeyde etkilenecek derinliğe ulaşması bakımından önem arz etmektedir. Bu çerçevede, yerli yatırımcıların ihtiyaçlarına uygun yatırım araçlarına erişiminin sağlanması, şirketlerin gerekli koşullarda finansman temin edebilmesi ve aynı zamanda yabancı fonların ekonomimize daha uzun dönemli yatırım yapmalarının sağlanması açısından araç çeşitlendirmesine, yatırımcı güveninin artırılmasına yönelik çalışmalara özel önem verilmektedir.

Diğer taraftan, gerek kamu borçlanma faizlerinde önceki dönemlere göre görülen düşüş gerekse piyasa şeffaflığının artırılması, kurumsal yönetim uygulamalarının geliştirilmesi, ihraç maliyetlerinin azaltılması yönündeki düzenlemeler, bankaların borçlanma aracı ihracına yönelik düzenlemelerdeki değişiklikler sonucunda özel sektör borçlanma araçları piyasasında 2010 yılından itibaren istikrarlı bir büyüme görülmüştür. Kurul kaydına alınan borçlanma aracı tutarı 2011 ve 2012 yıllarında sırasıyla 51,6 milyar TL ve 69,6 milyar TL olarak gerçekleşmiş olup, 2013 yılı Kasım ayına kadar Kurulca onaylanan borçlanma aracı ihraç tavanı tutarı 158,5 milyar TL'ye yükselmiştir. WFE ve Borsa İstanbul verileri çerçevesinde yapılan değerlendirme sonucunda, Borsada işlem gören özel sektör borçlanma aracı sayısı bakımından Türkiye'nin 34 ülke arasında 21'inci durumda olduğu görülmektedir. Ayrıca, faizsiz finans piyasalarında kabul gören ve piyasamızda "kira sertifikası" olarak düzenlenmiş olan Sukuk ile ilgili olarak Hazine Müsteşarlığı tarafından 4 milyar ABD Doları, özel sektör tarafından ise 2 milyar ABD doları tutarında ihraç yapılmış bulunmakta olup,

⁴ Kalkınma Bakanlığı, 2014 Yılı Programı, s. 41 – 42, http://www.kalkinma.gov.tr/DocObjects/View/15386/2014_programi.pdf

⁵ Türkiye Sermaye Piyasası Aracı Kuruluşları Birliği, "Turkish Capital Markets December 2013", s. 40

⁶ Kalkınma Bakanlığı, 2014 Yılı Programı, s. 46,

⁷ Sermaye Piyasası Kurulu, "Aylık İstatistik Bülteni", Ekim 2013, "Sermaye Piyasalarına İlişkin Temel Göstergeler, http://www.spk.gov.tr/apps/aylikbulten/index.aspx?su_bmenuheader=-1

kira sertifikalarına olan ilginin önümüzdeki dönemde artması beklenmektedir.

Yatırımların ekonomiye kazandırılmasında bankacılık dışı araçların kullanımının yaygınlaşması için piyasanın talep tarafında kolektif yatırım kuruluşları da büyük önem taşımakta olup, Türkiye’de kolektif yatırım kuruluşları genel olarak istikrarlı bir büyüme göstermektedir. Menkul kıymet yatırım fonlarının net aktif değeri 2011 ve 2012 yıllarında 30 milyar TL civarında seyretmiş, 2013 yılı Ekim ayı sonu itibariyle yatırım fonu sayısının 592 den 522 ye düşmesine rağmen net aktif değeri %2,4’lük artışla 31 milyar TL’yi aşmıştır. Bu büyümeye rağmen ICI tarafından derlenen veriler çerçevesinde, 2013 yılının ikinci çeyreği itibariyle Türkiye yatırım fonlarıncı yönetilen varlık büyüklüğü açısından Avrupa’da 27 ülke arasında 18’nci, dünyada ise 45 ülke arasında 31’inci konumdadır. Diğer taraftan Bireysel Emeklilik Fonlarında da sistemin kurulduğu 2003 yılından bu yana istikrarlı büyüme devam etmektedir. Bireysel Emeklilik Sistemine ilişkin olarak bireysel emeklilik fonu kuruluşunun ve yatırımcıların bu araçlara olan talebinin teşvik edilmesine yönelik düzenlemelerle birlikte yatırımcı sayısı 4 milyonu aşmış olup, emeklilik fonlarının toplam büyüklüğü de 2013 yılsonu itibariyle 25 milyar TL’yi aşmış bulunmaktadır. Bununla birlikte Bireysel Emeklilik Fonlarının ekonomi içindeki görece büyüklüğü uluslararası piyasalara nazaran düşüktür. Bireysel Emeklilik Fonlarıncı yönetilen varlıkların gayri safi yurt içi hasılaya oranına bakıldığında, OECD üyesi ülkeler arasında yapılan değerlendirmede 2012 yılı itibariyle Türkiye %3,8 ile 34 ülke içinde 29’uncu sırada yer almıştır. Dolayısıyla kolektif yatırım sektöründe büyüme potansiyelinin tam anlamıyla gerçekleştirilemediği söylenebilecektir.

Diğer taraftan, kolektif yatırım kuruluşlarının portföylerinde halen kamu borçlanma araçları ve ters repo işlemlerinin ağırlığı görülmektedir. 2013

yılı Eylül ayı itibariyle yatırım fonlarının portföylerinin yaklaşık %20’si kamu borçlanma araçlarına, %30’u ise ters repo işlemleri kullanılarak değerlendirilmektedir. Portföy içinde hisse senetlerinin payı ise %6 dolayındadır. Benzer bir durum emeklilik fonları için de geçerlidir. Yine 2013 Eylül ayı itibariyle Bireysel Emeklilik Fonu varlıklarının %59’u kamu borçlanma araçlarına yatırılmaktadır, hisse senetlerinin payı ise %15 civarındadır. Dolayısıyla kolektif yatırım kuruluşları vasıtasıyla reel ekonomiye uzun vadeli ve etkin fon aktarımının teminine yönelik iyileştirmelere ihtiyaç duyulmaktadır.

Mevcut durumda sınırlı uzun vadeli finansman olanağı özel sektörün büyümesinin önünde kritik bir engel teşkil etmektedir. Bu nedenle doğru politikalarla sermaye piyasasının büyümesi, hem reel ekonomi için hem de İstanbul Finans Merkezi Projesinin gerçekleşmesi için kritik önem arz etmektedir. Bu çalışmalar kapsamında son dönemde Türk Ticaret Kanunu, Borçlar Kanunu, Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanunu, Bireysel Katılım Sermayesi (Melek Yatırımcılar) ile ilgili düzenlemeler, Bireysel Emeklilik Sistemine yönelik teşvikler ve son olarak da Sermaye Piyasası Kanunu yürürlüğe konulmuştur. Özellikle 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu’nun 30 Aralık 2012 tarihinde yürürlüğe girmesi ile sermaye piyasalarımızda bir reform dönemi başlamıştır. Gerek mevcut piyasa koşulları gerekse başta Avrupa Birliği olmak üzere uluslararası düzenleme ve denetim standartlarına uyum sağlanması ile piyasaların güçlendirilmesi ve geliştirilmesi amaçlarıyla Kanun hükümleri çerçevesinde;

- Kurumsal yönetim ve yatırımcı hak ve çıkarlarının korunmasını güçlendirmeye yönelik düzenlemeler yapılmış ve kamuyu aydınlatma standartları geliştirilmiş,
- Halka arz olunmuş sayılma kriteri 500’e çıkarılmış, payları borsada işlem görmeyen

ortaklıklar için, halka açık ortaklık statüsünü elde ettikten sonra en geç iki yıl içerisinde paylarının borsalarda işlem görmesi için borsaya başvurma zorunluluğu öngörülmüş,

- Kayda alma sisteminden izahname onay sistemine geçilmiş, ihraç prosedürleri kolaylaştırılmış,
- Halka açık ortaklıkların kendi paylarını satın veya rehin alması hususunda, 6102 sayılı TTK hükümlerinden bağımsız olarak Kurula düzenleme yapma yetkisi verilmiş,
- Ortaklıkların önemli nitelikteki işlemleri tanımlanmış ve bu konuda Kurula düzenleme yetkisi verilmiş; öte yandan bu işlemler gerçekleştirilirken Kurulca belirlenen esaslara uyulmaması durumunda Kurula, idari para cezası tesisinin yansıra işlemin iptali ve bunun dışında telafi edici tedbirler alma yetkisi verilmiş,
- Önemli nitelikteki işlemlere ilişkin alınan genel kurul kararlarına muhalefet eden ortaklara, paylarını ortaklığa satarak ayrılma hakkı tanınmış,
- Halka açık ortaklıklarda gönüllü veya önemli nitelikteki işlemler nedeniyle zorunlu pay alım teklifi yapılması ile ilgili usul ve esasların Kurulca belirleneceği düzenleme altına alınmış, pay alım teklifinde bulunulmaması halinde uygulanacak yaptırımlar ağırlaştırılmış, bu zorunluluğa uymayanların oy haklarının donacağı ve ağır idari para cezalarına hükmedilebileceği düzenlenmiş,
- Mevzuatımızda daha önce yer almayan “ortaklıktan çıkarma (squeeze out)” ve “satma (sell-out)” hakları düzenlenmiş,
- Genel kurullara çağrı, katılım ve oy kullanmaya ilişkin ayrıntılı düzenlemeler yapılmış,
- Yatırım hizmet ve faaliyetleri ile yan hizmetler yatırım kuruluşlarına hizmet sunumunda

esneklik sağlayacak şekilde yeniden tanımlanmış,

- Kolektif yatırım kuruluşlarının yönetim ve saklamasının ihtisaslaşmış kuruluşlarca yapılması yoluyla yatırımcıların varlıklarının korunması ve etkin portföy yönetimi konusunda önemli bir adım atılmış,
- Yatırımcı Koruma Fonunun yerine oluşturulan Yatırımcı Tazmin Merkezi ile sağlanan teminatın kapsamı tüm menkul kıymetleri içerecek şekilde genişletilmiş ve her bir müşteriye yapılabilecek tazmin tutarı 100.000 TL’ye yükseltilmiş,
- Borsaların anonim şirket olarak örgütlenmeleri esası benimsenmiş ve piyasa işleticisi kavramı mevzuatımıza kazandırılmış,
- Piyasa altyapısına ilişkin olarak merkezi takas kurumları, merkezi karşı taraflar, veri depolama kuruluşları gibi önemli kuruluşlar tanımlanmış,
- Piyasa bozucu eylemler tanımlanarak idari yaptırıma bağlanmış,
- Kurulun gözetim ve denetime ilişkin yetkileri geliştirilmiştir.

Sermaye Piyasası Kanunu’nun uygulama esasları 2013 yılı içinde yayımlanan ikincil düzenlemeler ile belirlenmiştir. Yapılan ikincil düzenlemeler ile finansal hizmetlerin AB müktesebatı çerçevesinde sınıflandırılması ve finansal araçlara esneklik tanınarak müşterilerin ihtiyaçlarına cevap vermek üzere yapılanmalarına yönelik şartlar belirlenmiş, derecelendirme, bağımsız denetim ve finansal raporlamaya ilişkin düzenlemelerde değişiklik yapılmış, yatırım faaliyetleri, kolektif yatırım kuruluşları, kurumsal yönetim ilkelerinin uygulanması, kamuyu aydınlatma, menkul kıymetlerin kaydileştirilmesi, aracı kurumların özsermayeleri borsalar ve piyasa işleticileri, Yatırımcı Tazmin Merkezi, merkezi takas kuruluşları ve merkezi karşı taraf uygulamaları ve

bu kapsamda Takasbank'ın merkezi karşı taraf olmasına ilişkin esaslar belirlenmiştir. Özellikle yatırım hizmetleri ve yatırım fonlarına ilişkin düzenlemeler, sektörün organizasyonunda önemli değişikliklere yol açacağından ilgili düzenlemelerin belirlenen geçiş süreleri dahilinde yürürlüğe girmesi ve uygulanması amaçlanmaktadır. Bu çerçevede, 2014 yılının da özellikle aracılık ve kolektif yatırım sektörleri açısından bir dönüşüm yılı olabileceği söylenebilecektir.

Diğer taraftan, Kanun'un yürürlüğü ile birlikte Borsa İstanbul anonim şirket olarak kurulmuş, İstanbul Menkul Kıymetler Borsası ve İstanbul Altın Borsasının tüzel kişilikleri, BİAŞ esas sözleşmesinin tescili ile son bulmuş ve Vadeli İşlem ve Opsiyon Borsası A.Ş. (VOB) ile Borsa İstanbul bünyesinde kurulmuş olan Borsa İstanbul Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasasının (VİOP) birleşme süreci tamamlanmıştır. Ayrıca İstanbul Altın Borsası da yine Borsa İstanbul'a bağlı Kıymetli Madenler ve Kıymetli Taşlar Piyasası olarak faaliyete geçmiştir.

Bu gelişmelere ek olarak çıkarılan tebliğler ile son dönemde hızla büyüyen borçlanma araçları piyasasının ihtiyaçlarına çözüm getirmek amacıyla düzenlemeler yapılmış; pay, gayrimenkul sertifikası, varant ve yatırım kuruluşu sertifikası ihraçlarına ilişkin düzenlemeler yürürlüğe konmuş; izahname düzenlemeleri uygulamada karşılaşılan sorunlar ve Avrupa Birliğine üyelik sürecinde mevzuatın uyumlaştırılması hususları dikkate alınarak güncellenmiştir. Ayrıca özellikle araç çeşitlendirmesine yönelik olarak faizsiz finansman araçlarının ülkemizdeki kullanımının geliştirilmesine amacıyla 2013 yılı Haziran ayında yayımlanan bir düzenleme ile uluslararası alanda genel kabul gören, 5 yeni Sukuk (kira sertifikası) düzenlemesi yapılmıştır. Ayrıca yeni bireysel emeklilik düzenlemeleri çerçevesinde sadece faizsiz araçlara yatırım yapan Bireysel Emeklilik Fonları tanımlanmış ve yine 2013 yılı Haziran ayında yayımlanan yatırım fonu düzenlemesi ile

“Katılım Fonu” adı altında yalnızca faizsiz araçlara yatırım yapacak yeni bir yatırım fonu türü piyasalarımıza sunulmuştur.

Bu düzenlemeler ve yürürlüğe konulan yeni uygulamalar sonucunda, Küresel Finans Merkezi Endeksinde üç yıl önce 72'nci sırada gösterilen Türkiye bu yıl 44'üncü sıraya yükselmiştir.

Yapılan düzenleme çalışmalarını takiben, sermaye piyasalarına dayalı ekonomik sistemin ülkemizde yaygınlaşması amacıyla Sermaye Piyasası Kanunu çerçevesinde, Türkiye'nin küresel sermayenin önemli bir merkezi haline gelmesi, yerli yatırımcı tabanının güçlendirilmesi, piyasaların büyümesi ve derinleşmesini sağlayacak hukuki zeminin oluşturulması ve sermaye piyasalarında tüm katılımcılar için adil ve dürüst işlem yapma imkânının korunmasına yönelik çalışmaların sürdürülmesi önem taşımaktadır.

2.3. Üst Politika Metinleri

Onuncu Kalkınma Planı

Onuncu Kalkınma Planında, İstanbul Finans Merkezi Projesine vurgu yapılarak, Plan dönemi sonunda İstanbul'un Küresel Finans Merkezleri Endeksinde ilk 25 içinde yer alması ve özel sektör borçlanma araçlarının artması hedeflenmiştir. Bu amaçla; İstanbul'un bölgesel ve küresel bir finans merkezi olması hedefi doğrultusunda koordinasyon yapısının güçlendirilmesi, nitelikli insan kaynağının artırılması ve finansal ürün ve hizmetlerin çeşitlendirilmesi, finans sektöründeki tüketici ve yatırımcı haklarının kurumsal yönetim ilkeleri çerçevesinde şeffaf, âdil ve teşvik edici uygulamalarla güçlendirilmesi, teknolojik gelişmelere ve ortaya çıkan ihtiyaçlara paralel olarak ödeme sistemlerinin güçlendirilmesi, mali piyasalarda Ar-Ge faaliyetlerinin desteklenmesi, finansal piyasaların sağlıklı işlemesine, finansal ürün çeşitliliği karşısında bireylerin bilinçli kararlar almasına ve yurtiçi tasarrufların artmasına katkı

sağlayan finansal eğitimin yaygınlaştırılması, çevre ülkelerle mali sektörde işbirliğini geliştirmeye yönelik uygulamaların hayata geçirilmesi uygulanacak politika ve planlar olarak öngörülmüştür.

Planda mali piyasa araçlarıyla tasarrufların özendirileceği, bu kapsamda, küçük ölçekli yatırımcıların tasarruf imkânlarının geliştirileceği ve sermaye piyasası araçlarına erişimin kolaylaştırılacağı, girişim sermayesi, bireysel katılım sermayesi, kredi garanti fonu, mikro kredi uygulamaları ve sermaye piyasası imkânları geliştirilerek, yeni girişim ve KOBİ'lerin finansmana erişiminin kolaylaştırılacağı da ayrıca vurgulanmıştır.

Orta Vadeli Program (2014-2016)

2014 – 2016 dönemini kapsayan Orta Vadeli Programda reel ekonominin ihtiyaçlarını karşılayan mali piyasaların etkin ve şeffaf işleyen yapısının güçlendirilmesinin temel amaç olduğu belirtilerek, bu kapsamda, mali piyasaların büyümeyi finanse edecek her türlü finansal aracın ihraç edilebildiği, işlem maliyetlerinin düşük olduğu, güçlü bir teknolojik ve beşeri altyapıya sahip olması öncelikli hedef olarak belirlenmiştir.

Bankacılık sektörünün **düzenleme ve denetiminin ülke şartlarına ve uluslararası standartlara uyum** gözetilerek geliştirileceği, **finansal istikrar** gözetilerek ekonomideki devresel hareketlerin etkisini azaltmaya yönelik politikaların yürütüleceği, **İstanbul'un uluslararası bir finans merkezi** olmasına yönelik çalışmaların hızlandırılarak finansal hizmet ihracatının artırılacağı, **faizsiz finansman araçlarının** yaygınlaştırılacağı ve çeşitlendirileceği, **finansal farkındalığın artırılması** için çalışmalar yürütüleceği, finansal eğitimin yaygınlaştırılacağı, **finans piyasalarına ilişkin uyumsuzlukların süratli ve etkin bir şekilde çözümüne** yönelik düzenleme yapılacağı ve uygulamanın güçlendirileceği,

tasarrufların uzun vadeli finansal araçlara kaydırılması için gerekli yasal düzenleme yapılacağı, girişim sermayesi, bireysel katılım sermayesi, kredi garanti fonu, mikro kredi uygulamaları ve sermaye piyasası imkânları geliştirilerek **KOBİ ve girişimcilerin finansmana erişiminin kolaylaştırılacağı** ifade edilmiştir.

2014 Yıllık Program

Programda, yüksek ve istikrarlı bir büyüme dinamiği sağlamak üzere, en güvenilir ve kalıcı finansman kaynağı olan yurtiçi tasarrufların artırılması, artan yurtiçi tasarrufların üretken yatırımlara yönlendirilmesi ve israfın azaltılması, reel ekonominin ihtiyaçlarını karşılayan mali piyasaların etkin ve şeffaf işleyen yapısının güçlendirilmesi Sermaye Piyasası Kurulu faaliyet alanları ile ilgili amaçlardır. Bu kapsamda, Onuncu Kalkınma Planında belirtilen konulara ilişkin spesifik politika, tedbir ve eylemler belirlenmiştir.

Bireysel emeklilik sistemindeki yönetim ve işletim giderleri kesinti oranı ortalamasının uluslararası düzeylere yaklaştırılması, sermaye piyasasının **şeffaf, istikrarlı ve rekabetçi** yapısını güçlendirecek düzenlemeler yapılması, **6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu'na ilişkin ikincil mevzuat düzenlemelerinin yapılması** (yatırım kuruluşlarının yatırım hizmet ve faaliyetlerini sunumu sırasında uyacakları belge, kayıt ve muhasebe düzenine, yatırım kuruluşlarının sermaye yeterliliğine Takasbank'ın merkezi karşı taraf olacağı piyasalara, tezgah üstü türev araçların veri depolama kuruluşlarına raporlanmasına ilişkin alt düzenlemelerin hazırlanarak yürürlüğe konması), **finansal tüketicilerin korunmasına** yönelik düzenleyici ve denetleyici yapının güçlendirilmesi, **finansal eğitime ilişkin ulusal strateji ve eylem planı** yayımlanması, **girişim sermayesi** sektörünü desteklemeye yönelik olarak bir üst fon kurulması, **sermaye piyasalarındaki elektronik haberleşme, iletişim ve işlem altyapısının** konsolide edilmesi

kapsamında Borsa İstanbul, Merkezi Kayıt Kuruluşu ve Takasbank bilgi teknolojileri altyapılarına hizmet vermek üzere yeni bir **veri merkezi kurulması** öngörülmüştür. Programda ayrıca, İSEDAK çalışmalarına ağırlıklı yer verilerek, sermaye piyasaları ile ilgili olarak amaç ve hedefler kapsamında İslam İşbirliği Teşkilatı çerçevesinde, **mali işbirliği konusunda menkul kıymetler borsaları, merkez bankaları ve sermaye piyasaları düzenleme kurumları arasındaki işbirliği** çalışmalarına hız verileceği ifade edilmiştir.

İstanbul Finans Merkezi (İFM) Stratejisi ve Eylem Planı

2 Ekim 2009 tarihinde Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren “İFM Stratejisi ve Eylem Planı” 23 adet öncelik ve 71 adet eylem içermektedir. Planda, İstanbul’un öncelikle bölgesel, nihai olarak da küresel finans merkezi olması vizyon olarak belirlenmiştir. Bu vizyonu gerçekleştirmek için; uluslararası standartlarda işleyen bir hukuk altyapısının oluşturulmasına, finansal ürün ve hizmet çeşitliliğinin artırılmasına, vergi sisteminin basitleştirilmesine ve etkinleştirilmesine, düzenleyici ve denetleyici çerçevenin geliştirilmesine, fiziksel ve teknolojik altyapının güçlendirilmesine, nitelikli insan kaynağı ihtiyacını karşılayacak bir eğitim altyapısının sağlanmasına, dünya ölçeğinde tanıtım ve izleme yapacak bir organizasyon yapısının oluşturulmasına yönelik öncelik ve eylemler belirlenmiştir.

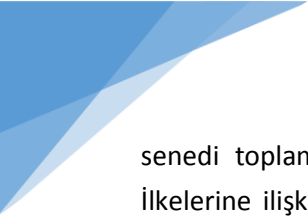
Plan kapsamında belirlenen en temel öncelikler; **uyuşmazlıkların süratli ve etkin bir şekilde çözümü için yargı sisteminde iyileştirmeler sağlanması (kurumsal tahkim merkezinin, arabuluculuk sistemi), İFM Projesiyle ilgili yasa tasarılarının kanunlaşma süreçlerinin hızlandırılması, yasal altyapının başta AB müktesebatı olmak üzere uluslararası düzenlemelere ve uygulamalara uyumunun**

sağlanması, finansal piyasalarda şeffaflığın artırılarak yatırımcıları bilgilendirme mekanizmalarının geliştirilmesi, finansal ürün ve hizmetlerin geliştirilmesi, çeşitlendirilmesi ve gerekli altyapının oluşturulması, finansal ürün ve işlemlerin vergisel avantajının sağlanması, halka açılmanın ve sermayenin tabana yayılmasının teşvik edilmesi, sistemik riskin tespiti ve önlenmesi amacıyla mevcut Sistemik Risk Komitesinin görev ve fonksiyonlarının güçlendirilmesi, uluslararası standartların takibi ve uyum düzeylerinin belirli aralıklarla gözden geçirilmesi, borsaların faaliyetlerini piyasa dinamiklerine cevap verebilecek esneklikte gerçekleştirebilmelerini sağlayacak hukuki statüye kavuşturulmaları, teknoloji ve iletişim altyapısı güçlendirilmesi (sermaye piyasasının bilgi teknolojileri standartları geliştirilerek finans sektöründeki kurum ve kuruluşlarla entegre bir şekilde çalışması, Türkiye elektronik fon alım-satım platformunun geliştirilmesi, kaydi ortaklık haklarının elektronik ortamda kullanımı), **finans alanında insan kaynakları ve eğitim politikalarının belirlenmesi, verimliliğin ve mesleki donanımın artırılmasıdır.**

Avrupa Birliği Müktesebatının Üstlenilmesine İlişkin Ulusal Program

Avrupa Birliği Müktesebatının Üstlenilmesine ilişkin 2008 Türkiye Ulusal Programı kapsamında AB müktesebatının Sermayenin Serbest Dolaşımı, Şirketler Hukuku ve Mali Hizmetler başlıkları altında uyuma yönelik Sermaye Piyasası Kurulu taahhütlerine yer verilmiş bulunmaktadır.

Sermayenin serbest dolaşımı kapsamında ilgili taahhütler temel olarak, yabancı menkul kıymetlerin ihraç ve kotasyonu, yabancı yatırım fonları ve yabancı aracı kuruluşların Türkiye’de faaliyet gösterme imkânı konularını kapsamaktadır. Şirketler hukuku başlığı altında ise muhasebenin yanı sıra kayıtlı sermaye sistemi, birleşme ve bölünme işlemleri, çağrı yoluyla hisse

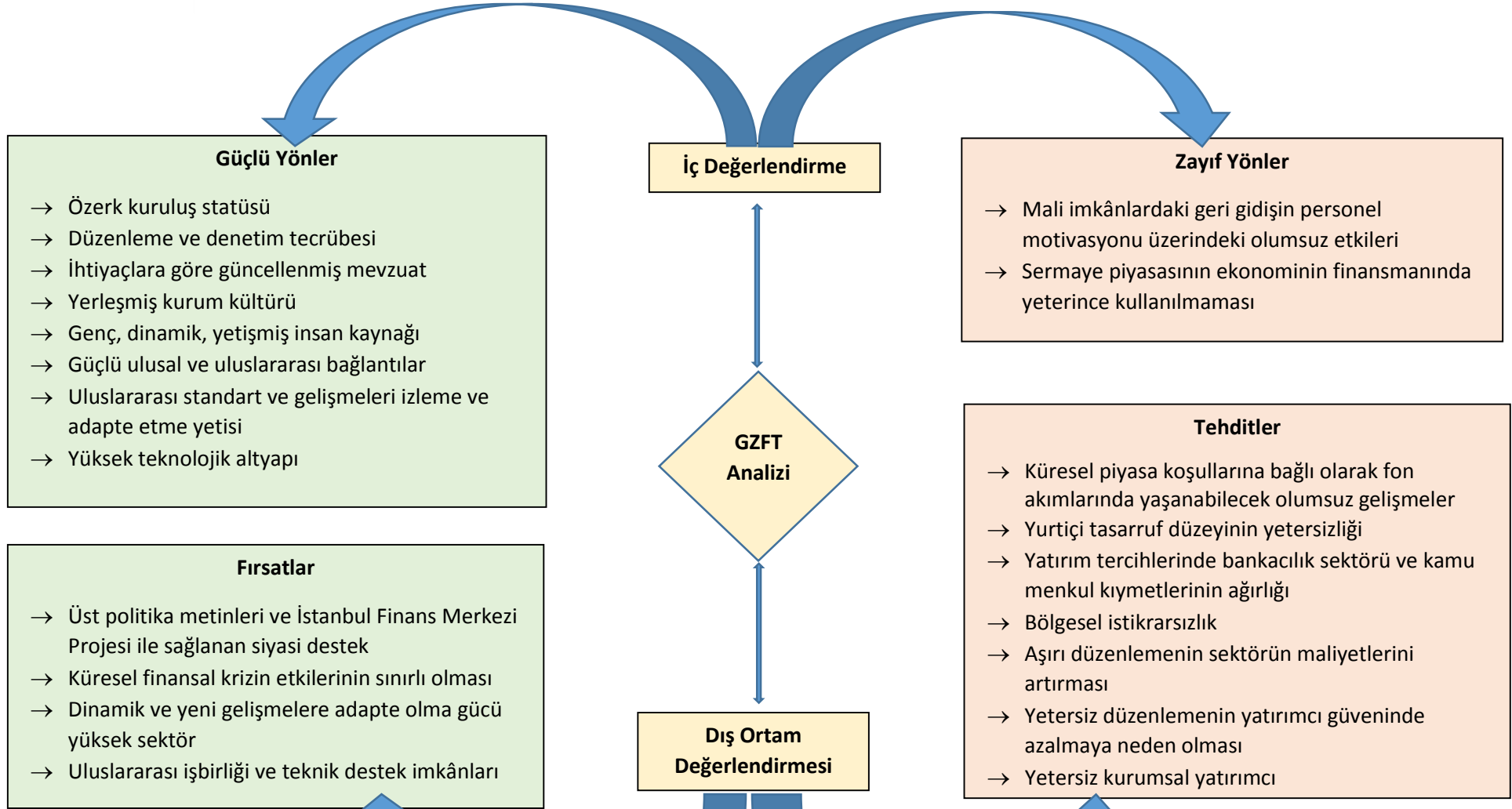

senedi toplama işlemleri ve Kurumsal Yönetim İlkelerine ilişkin taahhütler yer almaktadır. Diğer taraftan Sermaye Piyasası Kurulunun en kapsamlı taahhütleri Mali Hizmetler başlığı altında yer almakta olup, bu başlıkta borsalar, yatırım hizmet ve faaliyetleri, aracı kurumların sermaye yeterliliği, kolektif yatırım kuruluşları, izahname standartları ve piyasa bozucu eylemlere ilişkin düzenlemelerin uyumuna yönelik çok sayıda taahhüde yer verilmektedir.

6362 sayılı Kanun ve Kanun'un yürürlüğe girmesi sonrasında çıkarılan ikincil düzenlemeler ile Ulusal Program taahhütleri büyük ölçüde yerine getirilmiş olacaktır. Diğer taraftan, Ulusal Program kapsamında Sermayenin Serbest Dolaşımı

başlığında tam uyuma yönelik bazı düzenlemelerin üyelikten 2 yıl önce gerçekleştirilmesi ve üyelikle birlikte yürürlüğe girmesi öngörülmüştür. Özellikle Mali Hizmetler kapsamında AB düzenlemelerine ana unsurları itibarıyla uyum sağlanması, AB düzenlemelerinde tek pasaport esasına dayalı hükümler gibi ancak tam üyelikle birlikte uygulanabilecek düzenlemelerin bulunduğu durumlarda Avrupa Birliğinde geçerli karşılıklılık ve üçüncü ülke kuralları dikkate alınarak düzenleme yapılması, mevzuat değişikliklerinin sektör üzerine aşırı yük getireceğinin tespit edildiği durumlarda ise düzenlemelerin tedricen değiştirilmesine ilişkin program ve geçiş süreleri benimsenmesi öngörülmektedir.

2.4. Durum Analizi (GZFT)

MİSYONUMUZ

Sermaye piyasasının güvenli, adil, şeffaf ve etkin işlemlerini sağlamak için, uluslararası norm ve gelişmelere paralel, değişen piyasa ihtiyaçlarını karşılayan, objektif, sade ve anlaşılabilir yaklaşımlarla hesap verilebilir düzenleme ve denetleme yapmak

VİZYONUMUZ

Ulusal ve uluslararası alanda öncü, dinamik ve saygın bir kurum olmak

AMAÇLAR, HEDEFLER, STRATEJİLER

SPK'nın 2014-2016 dönemine ilişkin amaç, hedef ve stratejileri bu bölümde yer almaktadır. Vizyonumuz ve misyonumuz çerçevesinde belirlenen amaç, hedef ve stratejilerimiz; paydaşlarımızın ihtiyaçları, görüş ve önerileri ile uluslararası muadil otoritelerin tecrübeleri dikkate alınarak hazırlanmıştır.

AMAÇ 1

SERMAYE PİYASALARININ ARZ VE TALEP YÖNLERİ GÜÇLENDİRİLECEKTİR

HEDEF 1: FINANSAL ÜRÜN ÇEŞİTLİLİĞİ ARTIRILACAKTIR.

HEDEF 2: FINANSAL FARKINDALIĞIN ARTIRILMASI VE FINANSAL EĞİTİMİN YAYGINLAŞTIRILMASI AMACIYLA ÇALIŞMALAR GERÇEKLEŞTİRİLECEKTİR.

HEDEF 3: KOLEKTİF YATIRIM KURULUŞLARININ GELİŞTİRİLMESİ YÖNÜNDE DÜZENLEYİCİ ÇERÇEVE GÜÇLENDİRİLECEKTİR.

HEDEF 4: SERMAYE PİYASALARININ VE AVANTAJLARININ BİLİNİRLİĞİ ARTIRILACAKTIR.

HEDEF 1: Finansal Ürün Çeşitliliği Artırılacaktır

Finansal piyasaların geliştirilmesinde mevcut araçların ihraç ve alım satımının artırılmasına ek olarak hem tasarruf sahiplerinin yatırım ihtiyaçlarına hem de şirketlerin finansman ihtiyaçlarına cevap verebilecek çeşitlilikte finansal ürünün var olması, finansal piyasalar aracılığıyla reel ekonomiye etkin fon aktarımı sağlanabilmesi için başta gelen koşullardan biridir. Sunulan finansal ürün ve hizmetlerin çeşitliliği ile bunların sunulduğu koşulların cazip olması yurt dışı fonların piyasaya çekilmesi açısından da önem taşımakta olup İstanbul Uluslararası Finans Merkezi Stratejisi ve Eylem Planı kapsamında da finansal ürün çeşitlendirmesine temel hedefler arasında yer verilmiştir.

Ülkemiz finansal piyasalarında yaşanan olumlu gelişmelere rağmen, yatırım tercihleri bakımından halen bankacılık sektörünün ağırlığı sürmektedir. 2012 yılı sonu itibarıyla yurtiçi yatırımcıların yatırımlarının %77'sinin, toplam yatırımların ise %62'sinin banka mevduatlarında değerlendirildiği görülmekte olup, bu oranda son beş yıl içinde önemli bir değişiklik gözlenmemiştir.

Menkul kıymet piyasasında özel sektör menkul kıymetler stoklarının %74'ü hisse senetlerinden oluşmaktadır. Ancak ekonomik istikrar ve faiz oranlarının düşmesi ile özel sektör borçlanma araçları piyasasında 2007 yılından itibaren hareketlenme görülmüştür. Bu gelişmede Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu tarafından 2010 yılında bankaların TL borçlanma aracı ihraçlarına izin verilmesi, Sermaye Piyasası Kurulu tarafından ilgili kuruluşların işbirliği ile ihraç ve işlem maliyetlerinin düşürülmesi, işleyen bir piyasa

altyapısı, vergilendirme koşullarının eşitlenmesi gibi tedbirler de etkili olmuştur. Bu gelişmeler sonucunda özel borçlanma araçlarının (tahvil, finansman bonosu, banka bonosu) özel sektör menkul kıymet stokları içinde aldığı pay 2006 yılındaki %0,3'lük seviyeden 2012 yılsonu itibarıyla %20'ye çıkmıştır. Önümüzdeki dönemde ülkemiz ekonomisindeki istikrarlı seyrin devam etmesi ve faiz oranlarının düşüş eğilimini sürdürmesi durumunda özel sektör borçlanma araçlarının artışında daha hızlı bir büyüme beklenmektedir.

Hisse senetleri en fazla ihraç edilen menkul kıymet olmakla birlikte genel olarak yüksek riskli araçlar olarak algılanmakta olup, yatırımcıların piyasaların şeffaflık ve güvenilirliğinin, denetimlerin etkinliğinin artırılmasına yönelik olarak Sermaye Piyasası Kurulunca alınan önlemlere rağmen bu araçlar, hanehalkı tasarruflarının değerlendirilmesinde ağırlık kazanmamıştır. Dolayısıyla mevcut finansal araçların gelişme ihtiyacı halen devam etmektedir.

Diğer taraftan, farklı araçların ihracının hukuken mümkün olmasının bu araçların etkin kullanımı için tek başına yeterli olmayacağı açıktır. Öncelikle ihraç ve sonrasında kamuyu aydınlatma koşullarının çok ağır belirlenmesi şirketler açısından bu araçların ihracını ekonomik olarak anlamsız hale getirebilir. Ayrıca yetersiz kamuyu aydınlatma standartları da yatırımcıların karar almaları için yeterli düzeyde bilgiye sahip olmalarına imkân tanımayarak risklilikle ilgili kuşku doğuracak ve belirli araçların tercih edilmemesine yol açabilecektir. Dolayısıyla ihraç ve kamuyu

aydınlatma yükümlülüklerinin, yatırım kararlarının alınabilmesi için gerekli bilgileri sunarken şirketler için de aşırı yük getirmeyecek şekilde düzenlenmesi önem taşımaktadır. Bunun ötesinde düşük maliyetle kısa sürede işlem yapılmasına olanak sağlayan ikincil piyasa yapıları, uygun vergilendirme koşulları ve tüm ilgili tarafların finansal araçlar, bunların özellikleri, risk – getiri özellikleri hakkında bilinçlendirilmeleri de önemlidir. Bu açıdan, finansal araç çeşitlendirmesi ve sunulan araçların etkin kullanımı kamu otoriteleri, borsalar ve finansal aracılardan ortak gayretini gerektirmektedir.

Son dönemde Sermaye Piyasası Kurulunca çıkarılan tebliğler ile borçlanma araçları piyasasının ihtiyaçlarına çözüm getirmek amacıyla düzenlemeler yapılmış; pay, gayrimenkul sertifikası, varant ve yatırım kuruluşu sertifikası ihraçlarına ilişkin düzenlemeler yürürlüğe konmuş; izahname düzenlemeleri uygulamada karşılaşılan sorunlar ve Avrupa Birliğine üyelik sürecinde mevzuatın uyumlaştırılması hususları dikkate alınarak güncellenmiştir.

Ayrıca, faizsiz finansman araçlarının ülkemizdeki kullanımının yaygınlaştırılmasına yönelik olarak 2013 yılı Haziran ayında yayımlanan bir düzenleme ile uluslararası alanda genel kabul gören, 5 yeni Sukuk (kira sertifikası) düzenlemesi yapılmıştır. Ayrıca yeni bireysel emeklilik düzenlemeleri çerçevesinde sadece faizsiz araçlara yatırım yapan Bireysel Emeklilik Fonları tanımlanmış olup, 2013 Aralık ayı itibarıyla bu fonların katılımcı sayısı 300 bini fon tutarı ise 275 milyon ABD Dolarını aşmış bulunmaktadır. Yine 2013 yılı Haziran ayında yayımlanan yatırım fonu düzenlemesi ile “Katılım Fonu” adı altında yalnızca faizsiz

araçlara yatırım yapacak yeni bir yatırım fonu türü piyasalarımıza sunulmuştur.

Finansal piyasaların işlerliğine katkıda bulunan unsurlardan birisi de yatırımcılara riskten etkin korunma imkânı sunan türev piyasaların varlığıdır. Ülkemizde türev araç piyasalarının geliştirilmesini teminen başlatılan çok sayıda girişim kapsamında öncelikle 2011 yılında kaldırılacak alım satım işlemleri, bu işlemlere aracılık ve ilgili hizmetlerin esasları Sermaye Piyasası Kurulunca düzenlenmiştir. Ayrıca, türev araçların 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu’nda yer alan genişletilmiş sermaye piyasası aracı tanımına ve mevcut piyasa koşullarına uygun olarak yapılandırılmasına yönelik olarak, 2013 Temmuz ayında Resmi Gazetede yayımlanan ve 2014 Temmuz ayında yürürlüğe girecek olan III-37.1 sayılı “Yatırım Hizmetleri ile Yan Hizmetlere İlişkin Esaslar Hakkında Tebliğ” çerçevesinde, kaldırılacak işlemler de dahil olmak üzere tüm türev araçlara ilişkin aracılık işlemleri de düzenlenmiş ve bu işlemlerin yapılmasında yerine getirilecek esaslar tezgâh üstü türev araçlar da dikkate alınarak belirlenmiştir. Diğer taraftan, 2012 yılında tek hisse senedine dayalı vadeli işlem ve opsiyon sözleşmelerinin Borsada işlem görmesine başlanmıştır. Türev araç piyasalarının geliştirilmesi kapsamında ayrıca 2013 Eylül ayında varantlar ve yatırım kuruluşu sertifikalarına ilişkin düzenlemeler de edilerek yürürlüğe girmiştir.

Ülkemiz finansal piyasalarının reel ekonomiye etkin fon aktarımını sağlamasının önündeki bir diğer engel ise yatırım tercihlerinin genellikle kısa vadeli olmasıdır. Kolektif yatırım kuruluşu portföylerinin de benzer şekilde ağırlıklı olarak kısa vadeli araçlardan oluştuğu görülmektedir. İşletmelerin ihtiyaç duyabilecekleri uzun vadeli finansmanın sağlanması için yatırım fonu ve

özellikle bireysel emeklilik fonu portföylerinde uzun vadeli araçlara daha çok yer verilmesi yönünde girişim ve teşvikler bu açıdan faydalı olacaktır. Bireysel emeklilik sisteminin tasarruf sahipleri açısından daha cazip bir araç olmasını teminen sağlanan devlet katkısı gibi teşviklere ek olarak özellikle uzun vadeli yatırımların teşviki için bireysel emeklilik sisteminin işveren katkılı ikinci ayağının geliştirilmesi gündeme gelmiş ve bu kapsamda Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile önemli bir gelişme sağlanmıştır. Bunun yanı sıra Kurul tarafından girişim sermayesi ve gayrimenkul yatırım fonlarına ilişkin düzenlemeler ilk defa yapılarak, bu tip yapılar da ülkemize kazandırılmıştır.

Gelişmiş sermaye piyasalarında uygulamasına sıkça rastlanan yatırım ortaklığı ve yatırım fonu yapısının avantajlarının bir arada sunulduğu, bir başka ifadeyle tüzel kişiliği haiz açık uçlu yatırım ortaklığı modeli olan değişken sermayeli yatırım ortaklıklarına ilişkin olarak düzenleme çalışmaları devam etmektedir. Önümüzdeki dönemde finansal araçların çeşitlendirilmesi ile ilgili olarak:

1. Tezgâh üstü türev araçların aracı kurumlar tarafından hizmet sunulabilecek araçlar arasına dahil edilmesini takiben, ilgili işlemlere ilişkin eğilimler ve bunların piyasaya etkileri takip edilerek piyasa ihtiyaçları çerçevesinde ne yönde araç geliştirilebileceğine ilişkin çalışmalar yapılması,
2. Faizsiz finansman araçlarına ilişkin mevzuat kapsamında uygulamanın izlenerek karşılaşılan sorunlar çerçevesinde mevzuatın yenilenmesi ve faizsiz finansman

araçlarına yatırım yapan fonlar dahil dünya uygulamalarının incelenerek ülke şartlarına uygulanabileceklere yönelik düzenleme yapılması ile bölge ülkelerindeki yatırımcıların taleplerinin belirlenmesi, kotasyon, alım satım, takas ve saklama işlemlerine ilişkin teknolojik ve operasyonel altyapı konularında çalışmalar yapılması,

3. Varlık/ipotek teminatlı ve varlığa/ipotete dayalı menkul kıymetlerle ilgili düzenlemeler ve izahname formatlarının da yayımlanarak yürürlüğe girmesi,
4. 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu çerçevesinde, değişken sermayeli yatırım ortaklıklarına ilişkin olarak sürmekte olan düzenleme çalışmalarının tamamlanarak yürürlüğe girmesi, ayrıca mevcut yapıların uygulamada karşılaşılan sorunlara çözüm getirilecek şekilde revize edilmesi,
5. İpotek finansmanı kuruluşları ve varlık finansmanı fonları tarafından yapılacak ihraçların artırılmasına yönelik tedbirlerin değerlendirilerek uygulamaya koyulması,
6. Şirketlerin finansman ihtiyaçlarının karşılanması için doğrudan halka açılmanın yanında farklı finansman yöntemlerinin de fayda ve uygulanabilirliklerinin değerlendirilmesi ile piyasaya yeni alternatifler kazandırılacak olup, bu kapsamda, belirli kriterlerin karşılanması durumunda, şirketlerin paylarını halka arz ilişkin düzenlemelere tabi olmaksızın halka arz etmelerine imkân tanıyan "crowdfunding" yöntemi gibi modern finansman yöntemlerinin analiz edilerek piyasanın gelişimi açısından faydalı görülenlerin hayata geçirilmesi,

öngörülmektedir.

Stratejiler

- Türev ürünlere ilişkin olarak piyasa koşulları incelenerek araç geliştirilmesine yönelik çalışmalar yapılacaktır.
- Finansal ürünler faiz hassasiyeti bulunan yatırımcılar dikkate alınarak çeşitlendirilecektir.
- Değişken sermayeli yatırım ortaklıklarına ilişkin düzenleme çalışmaları tamamlanacaktır.
- Dünya uygulamaları izlenerek modern finansman yöntemlerine (crowdfunding gibi) ve ülkemizde uygulanabilirliğine yönelik çalışmalar yapılacaktır
- İpotek finansmanı kuruluşları ve varlık/konut finansmanı fonları tarafından yapılacak ihraçların artırılması amacıyla bu kuruluş/fonlara işlerlik kazandırılmasına yönelik çalışmalar yapılacaktır.

HEDEF 2: Finansal Farkındalığın Artırılması ve Finansal Eğitimin Yaygınlaştırılması Amacıyla Çalışmalar Gerçekleştirilecektir

Piyasalarda finansal ürün ve finansal hizmet çeşitleri hızla artmakta ve karmaşıklaşmakta, tüketicilerin ihtiyaçlarına uygun, doğru kararlar alabilmeleri için gerekli bilgi ve eğitime sahip olmaları çok daha önemli hale gelmektedir. Tasarruf ve eğitim düzeyinin düşük olduğu toplumlarda bu eğitimin önemi daha da artmaktadır. Zira gerekli eğitim ve donanıma sahip olmayan bireylerin aldıkları kararlar hem kendi finansal durumlarına hem de piyasa işleyişine zarar vermektedir. Bu durumun hem ulusal hem de küresel finansal istikrarın bozulmasının da en önemli nedenlerinden biri olduğu değerlendirilmektedir.

Bu kapsamda, özellikle finansal kriz sonrasında sistemin “tüketici” ayağı ile ilgili olarak “finansal tüketicinin korunması” ve “finansal eğitim” kavramları uluslararası alanda ön plana çıkmıştır. Uluslararası platformlarda özel projeler yürütülen bu alanda, finansal eğitim, finansal erişim ve finansal tüketicinin korunması kavramları tartışılmakta, G-20 kararları da bu üçlü yapıyı içeren bir ulusal stratejinin geliştirilmesi ve uygulanmasını desteklemektedir.

Literatürde finansal eğitim, finansal tüketicilerin bilgilendirilmesi, finansal hizmetler, ürünler, riskleri anlama güçlerinin artırılması, finansal tercihlerini bilinçle yapmalarının sağlanması, bu konuda yardıma ve desteğe ihtiyaç duyduklarında nereye başvurabileceklerini bilmeleri, bu kapsamda genel olarak finansal eylemlerde bulunmak konularında finansal tüketicinin gerekli bilgi ve

becerilerinin geliştirilmesi olarak tanımlanmaktadır.

Finansal eğitimle finansal tüketicilerin, karşılaşacakları finansal sorunlar, finansal piyasaların avantajları ve imkânları, finansal piyasalara erişim yöntemleri, tüketicilerin finans piyasalarında sahip oldukları hak ve yükümlülükler, finansal ürün ve hizmetlerin çeşitliliği, riskliliği, şeffaflığı gibi konularda bilgilendirilmesi amaçlanmaktadır. Bu kapsamda uygulanan eğitim politikaları ile finansal tüketicinin finansal piyasalarda risk ve getiri algılamalarını geliştirerek yerinde kararlar verebilmelerine, finansal piyasalara yatırım yaparak getiri elde edebilmelerine, finansal varlık ve yükümlülüklerini iyi yönetebilmelerine, finansal bilgileri aktif olarak kullanabilmelerine, finansal ürün ve hizmetler ile bunlar üzerindeki hakları konusunda bilgi ve hak talep edebilmelerine, finansal piyasaların suiistimali durumlarının farkında olabilmelerine yönelik kazanımlar edinmeleri beklenmektedir.

Diğer taraftan finansal eğitim, piyasaların gelişimini de desteklemektedir. Finansal eğitim almış tüketicilerin daha ucuz ve daha kaliteli finansal ürün ve hizmet talep etmesiyle finansal hizmet sağlayıcıların daha etkin ve rekabetçi koşullarda faaliyet göstereceği, bu durumun sektörün gelişimini destekleyeceği değerlendirilmektedir. Bireylerin finans piyasasıyla ilgili bilgi düzeyinin artmasıyla birlikte finansal kuruluşlardan talep edecekleri bilgiler de artacak, bu durum da finansal

piyasalarda şeffaflığın artmasına katkıda bulunacaktır. Ayrıca, yatırım konusunda daha fazla bilgi sahibi olan bireylerin yatırım ve tasarrufa yönelmeleri, dolayısıyla borçluluk oranlarında azalma kaydedilmesi beklenmekte, bu bireylerin finansal piyasalarda likiditenin ve derinliğin artmasına da katkıda bulunacağı değerlendirilmektedir.

Bu kapsamda, finansal eğitimin yaygınlaştırılmasıyla, bireylerin ekonomik refahının artması, yatırımcı tabanının genişlemesi, finansal sektöre nitelikli işgücü sağlanması, finansal piyasalarda büyüme ve etkinliğin artması, dolayısıyla uzun vadede ülke ekonomisinin daha istikrarlı bir hale gelmesi ve toplumsal refahın artması beklenmektedir.

Belirtilen amaçlar çerçevesinde, mevcut durumda ülkemizde bir sermaye piyasası kültürünün oluşması, sermaye piyasalarında güvenin ve farkındalığın artırılması diğer bir ifade ile finansal okuryazarlığın artırılmasına yönelik, belirlenmiş farklı hedef kitlelere ihtiyaçları ve donanımları gözetilerek, uygun iletişim kanalları aracılığıyla bilgilendirme yapılması ve farkındalığı artırıcı tedbirlerin alınması yönünde çeşitli eğitim ve tanıtım faaliyetleri sürdürülmektedir. Bu çalışmalar İstanbul Uluslararası Finans Merkezi Eylem Planı ile koordineli olarak yürütülmektedir. Çalışmaların Sermaye Piyasası Kurulu koordinasyonunda resmi bir çerçevede sürdürülmesi amacıyla Kurul ile Borsa İstanbul, TSPAKB, Takasbank, MKK, TKYD ve Sermaye Piyasası Lisanslama Sicil ve Eğitim Kuruluşunun taraf olduğu “Yatırımcı Eğitimi Seferberliği İşbirliği Protokolü” 05.03.2012 tarihinde imzalanmıştır.

Ayrıca, Kurul Finansal İstikrar Komitesi tarafından “Finansal Eğitim Ulusal Stratejisi”nin

hazırlanması konusunda görevlendirilmiştir. Bu görev kapsamında, ilgili kurum ve kuruluşların görüşleri alınarak hazırlanan Finansal Eğitim Ulusal Stratejisi ve Eylem Planı, Finansal Erişim, Eğitim ve Tüketicinin Korunması Ulusal Stratejisinin bir bileşeni olarak Finansal İstikrar Komitesine sunulmuştur. Stratejinin Başbakanlık Genelgesi ile yürürlüğe girmesiyle 5 yıllık bir dönemi kapsayan eylem planı uygulamaya geçirilecektir. Hâlihazırda eylem planı hedef kitlelere yönelik 36 eylemi ve 40 dan fazla paydaş kurumu içermektedir.

Kurul OECD bünyesinde yer alan ve dünya çapında finansal eğitim konusundaki ilkelerin ve en iyi uygulamaların belirlenmesi amacıyla oluşturulan INFE’ye ulusal koordinatör sıfatıyla üyedir. Bu oluşum çatısı altında yer alan “Kadınların Güçlendirilmesi”, “Finansal Erişim” ve “Ulusal Strateji” alt gruplarına da üye olup söz konusu grupların çalışmalarına aktif olarak katılım sağlamaktadır.

Finansal eğitim politikalarının belirlenmesinde ulusal düzeyde finansal okuryazarlık düzeyini ölçen araştırmalar yol gösterici olmaktadır. Bu kapsamda, sermaye piyasaları ile ilgili olarak halkın mevcut bilgi düzeyini, yatırım davranışlarını, tasarruf ve bütçe planlama alışkanlıklarını tespit etmek, eğitim ve farkındalık stratejisi oluşturma ve yürütme faaliyetleri için araştırmaya dayalı, bilimsel bir referans noktası oluşturmak amacıyla Sermaye Piyasası Kurulu, Dünya Bankasının 12 ülkede uygulamakta olduğu “Finansal Yetkinlik Araştırması”nın Türkiye ayağına aktif olarak katkıda bulunmuştur. Araştırma 21 Nisan – 4 Temmuz 2012 tarihleri arasında, TÜİK İstatistik Bölge Birimleri Sınıflandırması kapsamında 12 bölgede, 40 il ve 142 ilçede; rassal örneklem yöntemiyle seçilen 3009 hane üzerinde yüz yüze mülakat tekniğiyle uygulanmıştır.

Araştırma sonuçları, ülkemizde hane halklarının borç yönetimi, finansal ürünler hakkındaki bilgi düzeyi ve bu ürünleri kullanım oranlarının düşüklüğünü ve finansal eğitim çalışmalarına duyulan ihtiyacı ortaya koymuştur.

Ülkemizde finansal eğitim konusunda Kurul paydaşları ile birlikte son yıllarda önemli çalışmalar yapılmakta, ticaret ve sanayi odalarında konferanslar, üniversite seminerleri, okullarda kompozisyon yarışmaları, sanal portföy yarışmaları düzenlenmektedir. Ayrıca, CYFI'nin ikinci

zirvesine Mayıs 2013'te Merkez Bankası ve Borsa İstanbul ile birlikte ev sahipliği yapılmıştır. Bu çalışmaların yanı sıra üniversite öğrencilerine yönelik olarak, her yıl iki dönem halinde Kurulun İstanbul ve Ankara ofislerinde yüzlerce öğrenciye sertifikalı eğitim semineri imkanı sağlanmaktadır.

Önümüzdeki dönemde de Finansal Erişim, Eğitim ve Tüketicinin Korunması Ulusal Stratejisinin gerçekleştirilmesi amacıyla faaliyetler gerçekleştirilecektir.

Stratejiler

- Finansal Erişim, Eğitim ve Tüketicinin Korunması Ulusal Stratejisinin gerçekleştirilmesi amacıyla diğer ilgili kurumlarla işbirliği yapılacaktır.
- Finansal eğitimle ilgili doküman ve çalışmalara yönelik ortak bir internet sayfası oluşturulacak ve finansal eğitim faaliyetlerinin sosyal medya yoluyla duyurulması sağlanacaktır.
- Hedef kitlelere yönelik eğitim ve tanıtım materyalleri, eğitici görseller, eğitim seminerleri, oyun, yarışma, reklam, afiş gibi uygulamalarla finansal farkındalığın artırılması sağlanacaktır.
- Okullarda finansal eğitimin geliştirilmesi için Milli Eğitim Bakanlığı işbirliği ve eğitimcilerin / öğretmenlerin eğitimi çalışmaları yapılacaktır.
- Finansal okuryazarlık seviyesi belli aralıklarla ölçülecek ve finansal eğitim eylem planı gözden geçirilecektir.

HEDEF 3: Kolektif Yatırım Kuruluşlarının Geliştirilmesi Yönünde Düzenleyici Çerçeve Güçlendirilecektir

Bireysel tasarrufların finansal piyasaya çekilmesinde, çok sayıda tasarruf sahibinin fonlarını bir araya toplayarak uzun vadeli ve istikrarlı bir fon kaynağı sağlama kapasitesi sunan kolektif yatırım kuruluşları büyük önem taşımaktadır. Temel amacıyla kolektif yatırım kuruluşları, küçük tasarruflara sahip bireysel yatırımcılara yatırım araçlarının çeşitlendirilmesi ve riskin etkin dağıtılması olanağını sağlayarak bireysel yatırımlara oranla daha iyi risk-getiri tercihleri sunabilmektedir. Kolektif yatırım kuruluşları profesyonel portföy yöneticiliği çerçevesinde piyasa ve araçlara ilişkin bilgileri daha iyi değerlendirebilmekte ve büyük hacimli işlemler gerçekleştirerek aracılık maliyetlerini düşürebilmektedir. Bunlara ek olarak özellikle bireysel emeklilik fonlarına yapılan yatırımlar uzun vadeli olduğundan bu kolektif yatırım kuruluşları uzun vadeli sermaye piyasalarının istikrarlı gelişmesi imkânını sağlamaktadır.

Konu ile ilgili küresel piyasa büyüklüklerine bakıldığında, 2012 yılında OECD ülkelerinde kurumsal yatırımcıların toplam 78,2 trilyon ABD Doları tutarında varlık yönettikleri görülmektedir. Toplam tutarın içinde, 30 trilyon ABD Doları yatırım fonları, 24,5 trilyon ABD Doları sigorta şirketleri, 21,8 trilyon ABD Doları ise Bireysel Emeklilik Fonları tarafından yönetilen varlıklardan oluşmuştur.⁸ 2013 yılının ilk yarısının sonu itibarıyla dünya çapında

yatırım fonlarınca yönetilen varlıkların toplamının 27,4 trilyon ABD Doları düzeyinde olduğu görülmektedir. Bu tutarın yarısı Amerika Birleşik Devletlerindeki fonlar, %31'i ise Avrupa'da kurulu fonlar tarafından yönetilmektedir. Diğer taraftan, Türkiye'de faaliyet gösteren yatırım fonlarının yönettikleri portföy büyüklüğü Avrupa toplamının ancak %0,2'sine tekabül etmektedir.⁹

Bireysel emeklilik fonlarının kolektif yatırım sektörü içindeki payları dünya genelinde istikrarlı bir büyüme göstermektedir. 2009 – 2012 yılları arasında bireysel emeklilik fonlarının ortalama yıllık büyüme oranı %7,4 olmuş, yatırım fonlarında ise bu oran %3,8 olarak gerçekleşmiştir. Bireysel emeklilik fonlarının ekonomi içindeki büyüklüğü açısından, 2012 yılında Hollanda, İzlanda ve İsviçre'de bireysel emeklilik fonu varlıklarının gayri safi yurt içi hasılaya oranının %100'ü aştığı görülmektedir. Bu oran İngiltere'de %95,7, Amerika Birleşik Devletlerinde %74,5 olarak gerçekleşmiştir. Bireysel emeklilik fonu varlıklarının gayrisafi hasılaya oranının %3,8 olduğu Türkiye ise OECD üyesi 34 ülke içinde 29'uncu sırada yer almıştır.¹⁰

Yatırım amaçlarına göre çeşitli yatırım fonu yapılarına ek olarak menkul kıymet, gayrimenkul ve girişim sermayesi yatırım ortaklıkları ile Bireysel Emeklilik Fonları Türkiye'de mevcut kolektif yatırım kuruluşlarını

⁸ OECD Pension Markets in Focus 2013, s. 7, <http://www.oecd.org/pensions/PensionMarketsInFocus2013.pdf>

⁹ Investment Company Institute Worldwide Mutual Fund Assets and Flows Supplementary Tables Second

Quarter 2013, Total Net Assets in US Dollars, Ekim 2013, <http://www.ici.org/research/stats/worldwide>

¹⁰ OECD Pension Markets in Focus 2013, s. 7, 10 – 11, <http://www.oecd.org/pensions/PensionMarketsInFocus2013.pdf>

oluşturmaktadır. Türkiye kolektif yatırım sektörü, özellikle de bireysel emeklilik sistemi kapsamında istikrarlı bir büyüme göstermektedir. Bununla birlikte, yönetilen varlıkların büyüklüğü uluslararası karşılaştırmalarda halen alt sıralamalarda yer almakta ve özellikle menkul kıymet yatırım fonu portföylerinin büyük kısmı kamu borçlanma araçları ve ters repo gibi kısa vadeli araçlara yatırıldığından, reel ekonomiye uzun vadeli fon sağlamak çok banka mevduatını taklit eden bir yapıya bürünmektedir. Diğer taraftan, Türkiye'nin demografik yapısı da dikkate alındığında başta emeklilik yatırım fonları olmak üzere kolektif yatırım kuruluşlarının büyüme potansiyeli büyüktür.

Tasarruf sahiplerinin kolektif yatırım kuruluşlarına gösterdiği ilginin kısıtlı ve yatırım tercihinin kısa vadeli olmasının sebepleri arasında, tarihsel olarak yaşanan ekonomik ve finansal istikrarsızlık sonucunda tasarruf sahiplerinin finansal piyasalara güveninin gelişmemesi ve bunun yerine gayrimenkul ve altın gibi yatırım araçlarının tercih edilmesi gibi çeşitli etkenler bulunmaktadır. Kolektif yatırım kuruluşlarının yüksek büyüme potansiyelinin gerçekleştirilmesi amacıyla fon getirilerinin ve yönetim ücretlerinin rekabetçi olmaması gibi etkenlerin ortadan kaldırılması da dahil olmak üzere Sermaye Piyasası Kurulunun dünya uygulamalarından da faydalanarak olumlu yönde adımlar atması önem taşımaktadır.

Özellikle 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu'nun yürürlüğe girmesi ile birlikte kolektif yatırım kuruluşlarının düzenlenmesi konusunda önemli gelişmeler yaşanmıştır. Öncelikle Avrupa Birliği'nin UCITS Direktifi ile uyum düzeyi artırılmış, bu çerçevede kolektif yatırım portföylerinin yönetilmesinde ve saklanmasında uzmanlaşmaya yönelik

düzenlemeler yapılmış, menkul kıymet, gayrimenkul ve girişim sermayesi yatırım ortaklıklarına ilişkin yeni düzenlemeler yürürlüğe girmiş, yatırım fonları ve borsa yatırım fonları yeniden düzenlenmiş, gayrimenkul yatırım fonları ve girişim sermayesi yatırım fonları ilk kez sermaye piyasalarımıza kazandırılmıştır.

Yatırım fonlarına ilişkin yeni düzenlemeler kapsamında portföy yönetim şirketleri yatırım fonlarının kurucusu ve yöneticisi olarak belirlenmiş; ikincil düzenleme ile tanımlanan yeni yapıda tek bir içtüzük ile 'şemsiye fon' yapısı çerçevesinde yatırım fonu kurulmasına ve farklı stratejilere sahip fonların sadece izahname ve yatırımcı bilgilendirme dokümanı ile pay ihraç edebilmesine imkan tanınmış; azami fon tutarı belirlenmesi uygulaması kaldırılmış; yatırım yapılabilecek varlıklar çeşitlendirilmiş; kuruluş işlemlerini hızlandırıcı mekanizmalar belirlenmiş; yatırım fonları hakkında özet bilgileri içerecek yatırımcı bilgilendirme dokümanı düzenlenmiş ve faizsiz finansman araçlarının kullanımının artırılması ve bu araçlara yatırım yapmak isteyen tasarruf sahiplerine uygun seçenekler sunulabilmesi amacıyla "Katılım Fonu" adı altında yalnızca faizsiz araçlara yatırım yapacak yeni bir yatırım fonu türü piyasalarımıza sunulmuştur. Buna ilaveten yapılan yeni borsa yatırım fonu düzenlemesi ile fon kurucusu ve fon varlıklarının saklanmasına ilişkin düzenlemelerin yanı sıra portföye alınabilecek varlıklar çeşitlendirilerek portföy yapısı ayrıntılı bir şekilde belirtilmiş, borsa yatırım fonlarının belirli bir endeksin takibine yönelik farklı stratejiler belirleyebilmesine imkân sağlanmış, fon performansı ile endeks getirisi arasındaki uyumun ölçülmesine ilişkin yeni kavramlar tanımlanarak sapsmalara ilişkin kamuyu aydınlatma esasları belirlenmiş ve borsa yatırım fonlarında sadece nakit karşılığı birincil

piyasa işlemlerinin gerçekleştirilebilmesine olanak sağlamıştır. Portföy yönetimi ve saklanmasında uzmanlaşmaya gidilmesine paralel olarak ayrıca, portföy yönetim şirketleri ile portföy saklama şirketlerine ilişkin esaslar ve koşullar belirlenmiştir.

Yatırım ortaklıklarına ilişkin olarak temelde 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu ile getirilen yeniliklere uyum sağlanması ve yatırım ortaklıklarına ilişkin olarak uygulamada karşılaşılan problemler ile piyasalarımızın şeffaf, etkin, güvenilir ve rekabetçi bir ortamda işleyişinin sağlanması amaçları kapsamında önemli değişiklikler yapılmıştır. Özellikle girişim sermayesi yatırım ortaklıkları ile ilgili olarak bu şirketlerin girişim şirketlerine ve KOBİ'lere yatırım sağlamaları kolaylaştıracak seçenekler sunulmuş, ayrıca nitelikli yatırımcılara satış yapmak üzere kurulan girişim sermayesi yatırım ortaklıklarına ilişkin ayrıntılı düzenlemeler yapılarak bu ortaklıklara yatırım sınırlamalarında önemli esneklikler sağlanmıştır.

Kolektif yatırım kuruluşlarına ilişkin yeni düzenlemeler ile ilgili sektörün daha esnek ve rekabetçi bir yapıya kavuşabilmesi için gerekli hukuki altyapının sunulmasında önemli gelişmeler kaydedilmiş olacaktır. Ancak, tasarruf sahiplerinin kolektif yatırım kuruluşlarına olan talebinde piyasa koşullarının etkisi dikkate alındığında, hukuki önlemlerin tek başına sektörün büyümesini sağlamakta yeterli olmayabileceği ve bu büyümenin genel ekonomik istikrara bağlı olarak uzun bir süreç sonunda elde edilebileceğinin de göz önünde bulundurulması gerekmektedir. Bununla birlikte, kolektif yatırım kuruluşlarının geliştirilmesine yönelik bazı diğer tedbirlerin de değerlendirilmesi faydalı olabilecektir.

Bu kapsamda değerlendirilebilecek unsurlardan birisi fon dağıtım

mekanizmalarının geliştirilmesi olacaktır. Ülkemizde kolektif yatırım sektörünün ilk yıllarından itibaren yatırım fonu katılma paylarının dağıtımını ilgili aracı kuruluşlar tarafından yapılmıştır. Bu durum ise fon katılma payı satışının ağırlıklı olarak bankalar tarafından yapılmasına yol açmıştır, yatırım fonu satışlarının yaklaşık %80'inin bankalar aracılığıyla gerçekleştirildiği tahmin edilmektedir. Buna karşılık Avrupa ülkelerinde, bankaların yanı sıra sigorta şirketleri, bağımsız finansal danışmanlar ve 'süpermarket' olarak adlandırılan internet bazlı fon dağıtım platformlarının kullanıldığı görülmektedir. Ülkemizde fon dağıtım mekanizmalarının bankalarda yoğunlaşması sonucunda yatırımcılara sunulan fonların çalıştıkları banka ve iştiraklerine ait fonlarla sınırlı kalmasına neden olmakta, karşılaştırmalı fon performans ve maliyet verilerinin yeterli düzeyde olmaması ise yatırımcıların daha başarılı fonlara yönelmelerini zorlaştırmaktadır. Dolayısıyla yatırımcıların yatırım ihtiyaçlarına daha uygun fonlara tek kaynaktan ulaşabilmelerini teminen elektronik bazlı bir fon dağıtım platformu oluşturulması kolektif yatırım sektörünün gelişmesine katkıda bulunabilecektir. Elektronik bir fon dağıtım platformunun oluşturulması İstanbul Finans Merkezi Eylem Planında da yer almış olup, Takasbank bünyesindeki Türkiye Elektronik Fon Alım-Satım Platformunun daha etkin olarak kullanılmasına imkan sağlanmasını teminen işleyiş esaslarının değiştirilmesi ve serbest fonlar, özel fonlar, korumalı ve garantili fonlar gibi özel nitelikli fonlar hariç olmak üzere tüm fonların Platforma dahil edilmesi yönündeki çalışmalar devam etmekte olup, plan döneminde çalışmaların tamamlanması planlanmaktadır.

Özellikle yatırımların hisse senetlerine ve uzun vadeli diğer yatırımlara kaydırılması amacıyla,

diğer ülke uygulamalarından faydalanılması yönünde çalışmalar yürütülecektir. Bu kapsamda örneğin İngiltere’de mevcut olan bireysel pay planı (personal equity plan) yapısına benzer bir yapı oluşturularak yatırım fonları vasıtasıyla paylara yapılacak yatırımın ve bu yatırımlara ilişkin farkındalığın artırılması; eğitim ve konut harcamalarına yönelik uzun vadeli tasarrufların biriktirilmesi için devlet katkısı veya vergi teşviki ile asgari bir süre tutulması zorunlu olan yeni fon türlerinin sunulması incelenebilecek örnekler arasında yer almaktadır.

Diğer taraftan, kolektif yatırım sektöründe rekabeti artırmaya yönelik olarak, uluslararası standartlara paralel olarak tasarlanmış performans ölçümü ve performansa dayalı ücretlendirmenin esaslarının belirlendiği yüksek iz değer (high water mark) modelini esas alan yeni bir çatı oluşturulmuş, ayrıca kolektif yatırım kuruluşlarının notlandırma ile sıralama faaliyetine ilişkin esaslar belirlenmiştir.

Bu çerçevede önümüzdeki dönemde kolektif yatırım kuruluşlarıyla ilgili olarak;

1. Yatırım fonu paylarının merkezi bir elektronik dağıtım platformunda işlem görmesine yönelik çalışmaların tamamlanması,
 2. Reel ekonomiye uzun vadeli fon aktarımı sağlayabilecek konut ve eğitim fonu gibi dünyada uygulaması olan yeni fon türlerinin oluşturulmasına yönelik çalışmalar yapılması,
 3. Kolektif yatırım kuruluşlarının gelişmesinin teşvik edilmesi ve uygulamada karşılaşılan sorunların giderilmesi amacıyla diğer kuruluşlarla işbirliği içinde çalışmalarında bulunulması,
- öngörülmektedir.

Stratejiler

- Yatırım fonu katılma paylarının merkezi bir fon dağıtım platformunda işlem görebilmesi için gerekli çalışmalar tamamlanacaktır.
- Farklı yapılarda ve farklı varlıklara yatırım yapabilen kolektif yatırım kuruluşları düzenlenecek ve mevcut düzenlemeler gözden geçirilecektir.
- Kolektif yatırım kuruluşlarının gelişimi amacıyla (vergi teşvikleri, tapu düzenlemeleri, fonların yabancı para birimleri üzerinden alınıp satılabilmesi, vb. konulara yönelik olarak) diğer ilgili kurumlarla işbirliği yapılacaktır.

HEDEF 4: Sermaye Piyasalarının ve Avantajlarının Bilinirliği Artırılacaktır.

6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu ile piyasanın büyümesinin önündeki engellerin kaldırılması, şirketler için alternatif finansman kaynakları oluşturulması, bu kapsamda sermaye piyasasının hem yatırımcılar hem de piyasa faaliyetleri için fon elde etmek isteyen şirketler açısından avantajlı bir ortam haline gelmesine katkı sağlanması amaçlanarak birçok alanda yeni düzenlemeler getirilmektedir.

Bu çerçevede 6362 sayılı Kanun'la, kayda alma sisteminden izahname onay sistemine geçilmiş, ihraç prosedürleri kolaylaştırılmış, izahnamenin bir yıl geçerli olması sağlanmış, ihraç limitlerine, yurt dışında yerleşik ihraççılara, kredi derecelendirmesine ilişkin düzenlemeler yapılmış, Kurula ödenmesi gereken ücretler düşürülerek ihraç maliyetleri azaltılmış, borçlanma araçlarının çeşitliliği artırılmış, "kira sertifikası" ve "varlık kiralama şirketleri" kavramları ile bunlara ilişkin temel esaslar Kanun'la düzenlenmiştir. Ayrıca uygulamaya yönelik ayrıntılı ikincil düzenlemeler yapılmıştır.

Mevcut durumda gerek menkul kıymet stokları içindeki özel sektör payının yeterli olmaması, gerekse büyük şirketlerin çok azının Borsa İstanbul'da işlem görmesi sermaye piyasasının avantajlarının potansiyel ihraççılar tarafından yeterince bilinmediği görüşünü destekler niteliktedir. Sermaye piyasasının uzun dönemli

yatırımları finanse etmesi için atılması gereken adımların başında borsada işlem gören şirket sayısının ve halka açıklık oranının artırılması gelmektedir. Sermaye Piyasası Kurulu diğer ilgili kurumlarla birlikte 2008 yılından itibaren borsada işlem gören şirket sayısını artırmayı amaçlayan Halka Arz Seferberliği çalışmalarına başlamıştır. Halka Arz Seferberliğinin de etkisi ile 2010 yılından itibaren 75 şirketin hisse senetleri halka arz edilmiş, Ekim 2013 itibariyle borsada işlem gören şirket sayısı 419'a çıkmıştır. Bu konudaki çalışmalar ilgili kurumlarla koordinasyon halinde sürdürülmekte, halka arz ve borsada işlem görme yanında kaynak temininde alternatif finansman araçları (tahvil, finansman bonusu, kira sertifikası vb.) hakkında da potansiyel ihraççıların bilgilendirilmesi çalışmaları gerçekleştirilmektedir.

Bu kapsamda yapılan çalışmalara, düzenleme altyapısındaki değişikliklerden piyasa aktörlerinin haberdar edilmesi, getirilen yenilik ve avantajların aktarılması amacıyla devam edilecektir. Finansal farkındalığın artırılması ve finansal eğitimin yaygınlaştırılması ile bir yandan piyasanın talep yönü desteklenirken, diğer yandan da fon arz edenlerin piyasanın kuralları ve avantajları hakkında bilgilendirilmesi hedeflenmektedir.

Stratejiler

- KOBİ'ler başta olmak üzere özel sektör nezdinde sermaye piyasaları ve avantajları yaygın bir şekilde anlatılacak, bu amaçla toplantı, konferans ve çalıştaylar düzenlenecektir.
- Mevzuat uygulama rehberleri hazırlanacaktır.
- Yeni fon türlerinin tanıtımı ve bu fonların yaygınlaştırılarak fon piyasasının gelişiminin sağlanması konusunda çalışmalar yapılacaktır.
- Hedef kitleyi bilgilendirme amaçlı kitap, broşür, cd vb. materyaller hazırlanacak ve bunların dağıtımı sağlanacaktır.

AMAÇ 2

SERMAYE PİYASALARINDA GÜVEN VE ETKİNLİK ARTIRILACAKTIR

HEDEF 1 DÜZENLEMELER ULUSLARARASI UYGULAMALAR VE PİYASA KOŞULLARI DİKKATE ALINARAK SÜREKLİ GÜÇLENDİRİLECEKTİR.

HEDEF 2 GÖZETİM VE DENETİMLERİN ETKİNLİĞİ ARTIRILACAKTIR.

HEDEF 3 ULUSLARARASI KURULUŞLARLA İŞBİRLİĞİ ÇALIŞMALARI GÜÇLENDİRİLECEKTİR.

HEDEF 4 KURUMSAL YÖNETİM UYGULAMALARI GELİŞTİRİLECEKTİR.

HEDEF 5 FİNANSAL PİYASA ALTYAPININ GÜÇLENDİRİLMESİ ÇALIŞMALARI SÜRDÜRÜLECEKTİR.

HEDEF 1: Düzenlemeler Uluslararası Uygulamalar ve Piyasa Koşulları Dikkate Alınarak Sürekli Güçlendirilecektir

Sermaye piyasalarının gelişebilmesi için ekonomik ortam yanında, sermaye piyasası ile ilgili yasal altyapının sermaye piyasalarını destekleyici bir ortam oluşturması çok büyük öneme sahiptir. Güçlü bir hukuki alt yapı küresel finansal krizlerin önlenmesi için de gerekliliktir.

Türkiye ekonomisinde son yıllarda yaşanan olumlu gelişmeler ve büyüyen finans piyasası dikkate alındığında, yatırımcı taleplerine hızla cevap verebilecek, alternatif finansman kaynakları sunabilecek güçlü bir sermaye piyasasının varlığı ülkemiz için son derece önemlidir.

Bu noktadan hareketle güçlü bir hukuki altyapı oluşturulması, son on yılda küresel finans sisteminde yaşanan gelişmelere cevap verebilecek nitelikte, AB ile uyumlu gerekli hukuki düzenlemelerin gerçekleştirilmesi, yatırımcıların daha etkin bilgilendirilmesi ve korunması, piyasanın büyümesinin önündeki engellerin kaldırılması, şirketler için alternatif finansman kaynakları oluşturulması, aracılık sektörünün dünya ile rekabet edebilmesine imkân sağlanması, başta yakın dönemde yürürlüğe giren yeni Türk Ticaret Kanunu olmak üzere diğer temel kanunlarda yapılan değişikliklere uyum sağlanması amaçları çerçevesinde 2012 yılında yeni Sermaye Piyasası Kanunu yürürlüğe girmiştir.

Bu Kanun'la, hem ülkemizde tasarrufların artırılması hem de bu kaynakların ülke ekonomisi için en etkin şekilde kullanılmasında sermaye piyasamızın daha aktif bir rol üstlenebilmesi amaçlanmaktadır. Ayrıca Kanun, İstanbul Uluslararası Finans Merkezi Projesini gerçekleştirebilmek için sermaye

piyasasını hem hukuki, hem teknik, hem de piyasa altyapısının yeniden yapılandırılmasına da imkân sağlayacaktır. Kanun'un ayrıca, dünya ile bütünleşmiş bir sermaye piyasası oluşturulmasına da önemli katkı sağlayacağı değerlendirilmektedir.

Kanun'un yürürlüğe girmesini takiben ikincil düzenlemelerin tamamının yenilenmesi ve güncellenmesi çalışmaları başlatılmış olup, çalışmalar tamamlandığında Türk sermaye piyasasının kurumsal ve hukuki altyapısı tamamen değişmiş olacaktır. Önümüzdeki dönemlerde Kanun ile sermaye piyasasında gelişmeye açık olan, özellikle de Kanun'da yeni tanımlanan alan, finansal yapı ve ürünlerin geliştirilmesi çalışmalarına ikincil düzenlemelerle yön ve hız verilmesi gerekmektedir.

Krizin ortaya çıkmasından bu yana özellikle G-20 platformunda uzlaşılan tedbirler kapsamında, standartlaştırılmış tezgâh üstü türev araçların borsalarda veya elektronik alım-satım platformlarında işlem görmesinin, merkezi takasının ve raporlamasının yapılmasının zorunlu olması düzenlenmiş, finansal sistemin güvenli bir şekilde işlemesi için özel ve sistemik öneme sahip olan merkezi takas ve saklama kuruluşlarının, merkezi karşı tarafların ve veri depolama kuruluşlarının uyması gereken genel ilkeler belirlenmiştir. Söz konusu ilkeler Kurulun düzenleme çalışmalarına da yön verici niteliktedir.

Yine kriz sonrasında düzenleyici otoritelerin, finansal kurumların uymaları gereken standartları sıkılaştırmaları gerektiği konusunda G-20 platformunda sağlanan uzlaşma kapsamında, finans kurumlarının risk

yönetimi, sermaye yeterliliği, asgari likidite oranları gibi yükümlülüklerinde daha sıkı uygulamalara geçilmiştir. Ayrıca, 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu'nun getirdiği yeni sistematik çerçevesinde yatırım hizmetlerinde farklılaştırmaya gidilmiştir. Bu kapsamda, aracı kurumların sermaye yeterliliği ölçümlerinin riske daha duyarlı hale getirilmesi ve yeni yatırım hizmetleri sistematığına uyarlanması yönünde çalışmalar yapılması ihtiyacı ortaya çıkmıştır.

Yatırımların uzun dönemli finansmanı ile küçük ve orta ölçekli işletmelerin finansman desteğinin, ekonomik büyüme, istihdam yaratma ve kalkınma için önemi de dikkate alınarak bu amaçla ülkemize özgü tedbirler uygulanması önemlidir.

Son dönemde borçlanma araçları piyasalarımızda olumlu gelişmeler yaşanmaktadır. Ancak şirketlerin finansman ihtiyacı ve bu alanın gelişme potansiyeli dikkate alındığında, yeni Sermaye Piyasası Kanunu'nun

ardından yapılan ikincil düzenlemelerde, ihtiyaçlara paralel olarak piyasayı geliştirmek için gerekli değişikliklerin yapılmasının önemli olduğu değerlendirilmektedir.

Diğer taraftan, İFM Stratejisi ve Eylem Planında İstanbul'un küresel finans merkezi olması vizyonunu gerçekleştirmek için uluslararası standartlarda işleyen bir hukuk altyapısının oluşturulmasının önemine dikkat çekilmiştir. Bu amaçla Plan kapsamında belirlenen en temel önceliklerden biri uyuşmazlıkların süratli ve etkin bir şekilde çözümü için yargı sisteminde iyileştirmeler sağlanması bağlamında yatırımcılar için kurumsal tahkim merkezinin ve arabuluculuk sisteminin etkin bir şekilde kullanılmasının sağlanmasıdır. Bu çerçevede yasal altyapı çalışmalarının gerçekleştirilmesi gerekmektedir. Sermaye Piyasası Kurulu görev ve yetki alanı kapsamında bu alanda çalışmalar yapmak önceliklerimiz arasında yer almaktadır.

Stratejiler

- Borçlanma araçlarına yönelik düzenlemelerde, ihtiyaçlara paralel olarak piyasayı geliştirmek için gerekli değişiklikler yapılacaktır.
- Uluslararası finansal düzenleme çalışmaları yakından takip edilecek ve Sermaye Piyasası Kurulu görev alanı çerçevesindeki hususların mevzuatımıza aktarılmasına yönelik girişimler sürdürülecektir.
- Yatırım hizmet ve faaliyetlerinin barındırdıkları riskler, Basel düzenlemeleri ve FSB öncelikleri doğrultusunda yeniden ele alınacak, yatırım kuruluşlarının sermaye yeterliliği düzenlemeleri revize edilerek yürürlüğe konacaktır.
- Yatırımcı uyuşmazlıklarına ilişkin hukuki altyapının geliştirilmesi amacıyla çalışmalar gerçekleştirilecektir.

HEDEF 2: Gözetim ve Denetimlerin Etkinliği Artırılacaktır

Gözetim ve denetim faaliyeti Sermaye Piyasası Kurulunun asli fonksiyonlarından biri olup, özellikle küresel krizin yaşandığı 2007 sonrasında düzenleyici otoritelerin bu fonksiyonlarının önemi tüm dünyada bir kat daha artmıştır. Finansal piyasalarda hizmet ve ürün çeşitliliğinin ve piyasalar arası bağlantıların artmasına paralel olarak piyasaların güvenilirliğinin temini için gözetim ve denetimlerin etkinliğinin de artırılması gerekmektedir. Örneğin türev araç kullanımının yaygınlaşması ve işlemlerin organize piyasalarla sınırlı kalmayarak tezgâh üstü piyasaları da kapsar hale gelmesi sermaye piyasası işlemlerinin gözetim ve denetiminde daha bütüncül bir yaklaşımın benimsenmesini gerekli hale getirmektedir. Diğer taraftan, uluslararası piyasalar arasındaki bağlantıların teknolojik ilerlemelere bağlı olarak güçlenmesi de denetimde uluslararası işbirliğinin güçlendirilmesini gerekli kılmaktadır. Gözetim ve denetim faaliyetinin teknoloji desteksiz yapılması düşünülemez. Bu anlamda etkin gözetim sistemlerinin kurulumu, çalışması ve güncellenmesi faaliyetleri sermaye piyasalarının güvenilir, etkin, istikrarlı ve adil işlemesi bakımından son derece önemlidir.

Bu amaçla 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu'nda Sermaye Piyasası Kurulunun denetim yetkisinin icrasında kullanılacak araçlar ve yetkiler de genişletilmiş bulunmaktadır. Kurula denetim faaliyetlerine ilişkin önemlilik ve öncelik ilkeleri ile risk değerlendirmelerinde dikkate alınacak ölçütleri ve uygulama esaslarını belirleme ve denetim faaliyetini, önemlilik ve öncelik ilkeleri ile risk değerlendirmeleri kapsamında oluşturulacak

program uyarınca yürütme yetkisi verilmiştir. Kanun'da ayrıca denetim faaliyeti ve denetim yetkisi detaylı olarak tanımlanmıştır. Kanun uyarınca denetimle görevlendirilenler, ilgililerden Kanun ve ilgili diğer mevzuatın sermaye piyasasına ilişkin hükümleriyle ilgili göreceklere bilgi ve belgeleri istemeye, bunların vergi ile ilgili kayıtlar dahil olmak üzere tüm defter ve belgelerini, elektronik ortamda tutulanlar dahil tüm kayıtlarını ve sair bilgi ihtiva eden vasıtalarını, bilgi sistemlerini incelemeye, bunlara erişimin sağlanmasını istemeye, bunların örneklerini almaya, işlem ve hesaplarını denetlemeye, ilgililerden yazılı ve sözlü bilgi almaya ve gerekli tutanakları düzenlemeye yetkili kılınmaktadır.

Sermaye piyasası kurumlarının, halka açık şirketlerin, borsaların ve öz düzenleyici kuruluşların bilgi sistemlerinin güvenilir ve etkin yönetimi, kesintilere karşı gerekli önlemlerin alınması ile yedek sistem ve veri tutulması unsurları finansal piyasalar ve faaliyetlerin kesintisiz ve düzenli işleyişi açısından önem taşımaktadır. Buna paralel olarak Sermaye Piyasası Kanunu ile Sermaye Piyasası Kuruluna tanınan yeni yetkiler arasında Kanun'a tabi kuruluşların bilgi sistemi yönetimine ilişkin hususların düzenlenmesi ve bilgi sistemlerinin denetlenmesi de bulunmaktadır. Söz konusu yetkilerin kullanımına yönelik olarak öncelikle bilgi sistemi yönetim ve denetimine ilişkin düzenlemelerin tamamlanması ve hem Sermaye Piyasası Kurulu hem de ilgili kuruluşlar nezdinde yeni düzenlemelere uyum için gerekli hazırlıkların tamamlanması gerekmektedir.

Diğer taraftan 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu ile birlikte bilgi suiistimali ve piyasa dolandırıcılığı fiilleri ayrıntılı olarak tanımlanmış ve bu fiillerin engellenebilmesi için çeşitli tedbirler alınması amacıyla yasal dayanak oluşturulmuştur. Bu çerçevede asimetrik bilgi kullanımının engellenmesi için yöneticilerin gerçekleştirdikleri işlemler sonrası elde ettikleri net alım-satım kazançlarını ihraççılara ödemelerine ilişkin düzenleme yürürlüğe girmiştir. Bunun dışında piyasa bozucu eylemlerin ayrıntılı tanımlanmasına olanak sağlayacak düzenlemeler yapılmasının önü açılmış ve konuya ilişkin alt düzenleme çalışmaları tamamlanma aşamasına gelmiştir. Bir işlemin bilgi suiistimali veya piyasa dolandırıcılığı suçlarını teşkil ettiğine dair şüphe bulunması halinde yatırım kuruluşlarının bu durumu Kurula bildirmelerine ilişkin düzenleme çalışmaları da tamamlanmak üzeredir. Bu kapsamda, söz konusu düzenlemelerin yürürlüğe girmesiyle birlikte tüm paydaşların da katılımıyla daha güvenli bir piyasanın oluşturulması hedeflenmektedir.

6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu'nun yürürlüğe girmesi ile piyasa altyapılarında önemli gelişmeler yaşanmıştır. Bu gelişmeler sonucunda menkul kıymetler, türev araçlar ve kıymetli maden ve kıymetli taş piyasaları Borsa İstanbul çatısı altında birleştirilmiştir. Bu çerçevede, öncelikle temel olarak farklı piyasalarda işlem gören sermaye piyasası araçlarının eş zamanlı gözetimine imkân sağlayan gözetim sisteminin Borsa İstanbul A.Ş. ile birlikte hayata geçirilmesi gerekmektedir. Diğer taraftan, Borsa İstanbul'un stratejik ortaklık görüşmeleri sürmekte olup, bu sürecin sonuçlanmasından sonra Borsanın işletim ve gözetim sistemlerinde de değişiklik yapılacaktır. Bu çerçevede, gerekli gözetim

sisteminin stratejik ortaklık sonrası yapının oluşması sonrasında kurulması gerekecektir.

Finansal piyasalarda uluslararası bağlantılar, birçok başka piyasaya göre çok gelişmiş durumdadır. Finansal hizmet sunan kuruluşlar birden fazla ülkede faaliyette bulunabilmekte, yatırım yapılan araçlar ülkeler arasında çeşitlenmekte, borsalar ve takas kuruluşları arasında uluslararası ortaklıklar kurulmaktadır. Tüm bu gelişmeler yatırımcıların farklı yatırım araçlarına, şirketlerin ise çeşitli finansman kaynaklarına erişimini kolaylaştırmakla birlikte uluslararası piyasalar arasındaki risk aktarımını da gündeme getirmekte olup, küresel finansal krizin de gösterdiği gibi bir piyasada başlayan olumsuzluk kısa sürede tüm dünya piyasalarına yayılabilmektedir. Bu durumun önüne geçilmesi için sermaye piyasası alanındaki düzenleyici ve denetleyici kuruluşlar arasında denetim faaliyetinin icrasında uluslararası kuruluşlar vasıtasıyla veya ikili olarak işbirliğinin güçlendirilmesi yönünde tedbirler alınmaktadır. İşbirliği esaslarının düzenlenmesinde kullanılan en önemli araç mutabakat zabitleri olup, 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu ile Sermaye Piyasası Kurulunun uluslararası işbirliği girişimlerine ve mutabakat zaptı imzalanmasına ilişkin yetkileri de açıkça düzenlenmiş bulunmaktadır. Diğer taraftan, Kurul uluslararası işbirliği konusunda önemli adımlar atmakta olup, mevcut durumda IOSCO çok taraflı mutabakat zaptına ek olarak 32 ülkenin düzenleyici ve denetleyici kuruluşuyla ikili mutabakat zaptı, iki ülke ile (ABD ve Maldivler) görev tanım belgesi (düzenleyici diyalog belgesi) imzalanmıştır. Ayrıca, 2013 yılında Sermaye Piyasası Kurulu ile 17 Avrupa ülkesinin Menkul Kıymet Otoriteleri arasında alternatif yatırım fonlarının

gözetiminde işbirliği ve bilgi paylaşımı hususunda mutabakat zabitleri imzalanmıştır.

Önümüzdeki dönemde ikili işbirliğinin geliştirilmesine yönelik çalışmalar sürdürülecek, ayrıca kredi derecelendirme kuruluşlarının düzenlenmesi ve denetimine ilişkin olarak Avrupa çapında yetkileri bulunan ESMA ile kredi derecelendirme kuruluşları ile ilgili bilgi paylaşımına yönelik mutabakat zaptı imzalanmasına yönelik çalışmalar yapılacaktır.

Finansal piyasalarda teknolojik gelişmenin en üst düzeyde kullanılıyor olması Kurulun gerçekleştirdiği gözetim ve denetim faaliyetlerinin de bu düzlemde yerine getirilmesini gerekli kılmıştır. Bu çerçevede kolektif yatırım kuruluşlarının gözetim ve denetiminin daha önce de kullanılan programın teknolojik gelişime uyum sağlayacak şekilde iyileştirilmesi planlanmaktadır. Bununla birlikte mevcut iş gücünün etkin bir şekilde kullanılmasını teminen uzaktan erişimli anlık gözetim ve denetim faaliyetlerinin farklı bilgisayar programları kullanılarak artırılması ve böylece piyasanın dinamiklerine uyum sağlanması hedeflenmektedir.

Diğer taraftan, Kurulun denetim görev ve yetkisinin icrasında risk bazlı denetim yaklaşımının 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu'nda benimsenmiş olması, sermaye piyasalarında yapılacak denetimlerde önemlilik ve öncelik ilkeleri ile risk değerlendirmeleri temel alınarak denetim faaliyetlerinin programlanmasını ve gerçekleştirilmesini gerektirmektedir. Pek çok denetim otoritesi tarafından benimsenen risk bazlı denetim yaklaşımında yıllık faaliyet planlaması çerçevesinde denetim programına alınacak denetimine tabi tüm şirketler ve olaylar belirli

önemlilik ve öncelik ilkeleri ile risk değerlendirmeleri dikkate alınarak belirlenmektedir. Bu şekilde; belli metodolojiler kullanılarak, yüksek riskli alanlar tespit edilmekte ve bu alanlara daha fazla kaynak ayrılarak doğru bir kaynak yönetimi ve etkin bir denetim gerçekleştirilmesi amaçlanmaktadır. Bu çerçevede, Borsa şirketlerinin finansal raporları temel alınarak risk bazlı ve diğer ilgili yöntemlere dayanan, Avrupa Birliği mevzuatına uygun gözetim ve denetim sisteminin Sermaye Piyasası Kurulunca oluşturulması ve yürütülmesine ilişkin olarak Hollanda Mali Piyasalar Otoritesi (AFM) ile yürütülen çalışma tamamlanmıştır. Bu proje kapsamında belirlenen prensipler çerçevesinde borsa şirketlerinin finansal tablolarının gözetim faaliyetleri yürütülmeye devam edilmektedir.

Önümüzdeki dönemde Sermaye Piyasası Kurulunun risk bazlı denetim yaklaşımı çerçevesinde, etki ve olasılık analizleri ile yıllık denetim programına alınacak halka açık şirketlerin ve sermaye piyasası kurumlarının belirlenmesine ilişkin çalışmalar tamamlanacaktır. Denetimle yetkili birimler ve diğer Daireler arasındaki koordinasyon, iletişim ve işbirliği çerçevesinde uygulanacak risk bazlı denetim programı ile Kurulun sınırlı kaynaklarının piyasa güvenilirliğini temin etmeye yönelik olarak en etkin şekilde kullanımı amaçlanmaktadır. Risk bazlı denetim kapsamında hazırlanan yıllık programlardaki risk kriterleri edinilecek geri bildirimlerle her sene düzenli olarak revize edilerek dinamik bir denetim sisteminin oluşturulması planlanmaktadır.

Stratejiler

- Diğer lke yetkili otoriteleri ile bilgi paylaşımı ve işbirliğine yönelik mutabakat zaptı imzalanması için çalışmalar sürdürülecektir.
- ESMA ile kredi derecelendirme kuruluşları ile ilgili olarak bilgi paylaşımına yönelik MoU imzalanması yönünde çalışmalar yapılacaktır.
- Risk Bazlı Denetime İlişkin Usul ve Esaslar çerçevesinde oluşturulacak yıllık denetim programları ile denetime ayrılan kaynaklar daha fazla riskli olan alanlara daha fazla tahsis edilecek, bu Şekilde denetimde kaynakların etkin kullanımı sağlanacaktır.
- Bilgi sistemlerinin yönetimine ve denetimine ilişkin olarak hazırlanan mevzuat uygulamaya konulacak, bilgi sistemlerinin yönetimi ve denetiminde etkinlik sağlanacaktır.
- Gözetim faaliyetleri konusunda diğer sermaye piyasası kuruluşlarının (BİST, Takasbank) fonksiyonları da dikkate alınarak kurumlar tarafından etkin gözetim yapılmasını sağlamak amacıyla ilgili kurumlar ile ortak çalışmalar yrtlecektir.
- Gözetim sistemlerinin daha etkin çalışması, güncellenmesi ve piyasa sistemlerindeki değişikliklere adapte edilmesi amacıyla gerekli güncelleme ve düzenlemeler yapılacaktır.

HEDEF 3: Uluslararası Kuruluşlarla İşbirliği Çalışmaları Güçlendirilecektir

Finansal piyasaların küresel bir görünüm sergilediği ve dünyanın neresinde olduğundan çok hangi alanların ön plana çıktığının bilinmesinin önem kazandığı günümüz mali sisteminde, gelişmelerle paralel hatta onların önünde yer alabilmek düzenleyici otoritelerin en önemli amaçlarından biri olmuştur. Gelişmelerin düzenli takibi, zamanında harekete geçilebilmesi, uluslararası piyasalara entegre bir düzenleme altyapısı, küresel nitelikte çalışmalara dahil olup bunları yönlendirebilme, uluslararası kuruluşlarla yakın işbirliğini ve bu kuruluşlarda aktif görevler üstlenebilmeyi gerektirmektedir.

Yukarıda Hedef 2 başlığı altında da belirtildiği üzere, uluslararası işbirliği olanaklarının geliştirilmesinde Sermaye Piyasası Kurulu bugüne kadar IOSCO Çok Taraflı Mutabakat Zaptına ek olarak 32 ülkenin sermaye piyasalarını düzenleme ve denetimden sorumlu kuruluşuyla mutabakat zaptı, iki ülke otoritesi ile düzenleyici diyalog belgesi imzalamıştır. Önümüzdeki dönem diğer ülkelerle işbirliği anlaşmalarının imzalanması girişimleri sürdürülecektir.

Sermaye Piyasası Kurulu, hâlihazırda 120'nin üzerinde menkul kıymet düzenleyici otoritesinin üyesi olduğu IOSCO'ya 1988 yılında üye olmuştur ve 2002 – 2006 ve 2010 – 2013 dönemlerinde IOSCO'nun Gelişmekte Olan Piyasalar Komitesi (Emerging Markets Committee – EMC) Başkanlığı görevini yürütmüştür. Kurul, ayrıca 2013 yılında oluşturulan IOSCO Büyüme ve Gelişmekte Olan

Piyasalar Komitesi (Growth & Emerging Markets Committee) üyesi olup, bu komitede üstleneceği görevler ve yürüteceği çalışmaların belirlenmesinde rol alan Yönlendirme Komitesine de (Steering Committee) üye olarak seçilmiştir. IOSCO nezdinde faaliyet gösteren ve politika üretme görevini yürüten 8 adet IOSCO Politika Oluşturucu Komitesinden 7 tanesinde de Kurul, Komite üyesi olarak aktif şekilde görev almaktadır.

Kurul, düzenleme çalışmalarında AB ve uluslararası diğer standartları dikkate almakta, gerektiğinde belli başlı konu başlıklarında uluslararası kuruluşlarla ortak proje çalışmalarını yürütmekte, öncelik verdiği konularda uluslararası örgüt bünyesinde yürütülen çalışmalara önderlik ederek başkan ya da eş başkan sıfatıyla bu çalışmalarda yer almakta, sınır ötesi işlemleri kolaylaştırmaya yönelik uluslararası kuruluşların girişimlerini desteklemektedir. Tüm bu çalışmalar, uluslararası organizasyonlar bünyesinde Kurul personelinin seconded olarak görevlendirilmesi ve uluslararası kuruluşların Türkiye'de ofis açarak faaliyetlerinin bir bölümünü ülkemizde sürdürmelerinin sağlanması gibi faktörler piyasalarımızın ve bilinirliğimizin artırılmasına katkıda bulunmaktadır. 2014 – 2016 yılları arasında da bu girişimlerin sistematik ve artan biçimde sürdürülmesi için çalışmalar yürütülecektir.

ESMA'nın Avrupa'da menkul kıymetler ve piyasalara ilişkin düzenlemelerin uygulanması konusundaki belirleyici rolü dikkate alınarak

ESMA ile işbirliği çalışmaları başlatılmıştır. Bu kapsamda, 2012 yılında ESMA ile Kurul tarafından Türk sermaye piyasası mevzuatınca uygulanan hisse senedi izahname rejiminin, Avrupa Birliği mevzuatına eşdeğer sayılabilmesine yönelik bir proje başlatılmıştır. Diğer taraftan AB'nin Alternatif Yatırım Fonu Yöneticileri Direktifi çerçevesinde AB üyeleri ile üçüncü ülkeler arasında imzalanması öngörülen mutabakat zaptı da Temmuz 2013 tarihinden itibaren ESMA'nın koordinasyonunda 17 AB ve Avrupa Ekonomik Alanı üyesi ülkenin sermaye piyasalarını düzenleme ve denetimden sorumlu otorite ile imzalanmış bulunmaktadır. Önümüzdeki dönem de benzer işbirliği çalışmaları sürdürülecektir.

Sermaye Piyasası Kurulu OECD Kurumsal Yönetim Komitesi Başkan Yardımcılığı görevini yürütmektedir ve aynı zamanda kurumsal yönetim alanında ulusal eşgüdüm birimidir. 2011 – 2012 döneminde Avrasya ve MENA bölgelerinde kurumsal yönetimin geliştirilmesi üzerine OECD ile ortaklaşa projeler yürütülmüş olup; ayrıca 2012 – 2014 yıllarında sürdürülmek üzere OECD'nin "Kurumsal Yönetim Değer Artırma ve Ekonomik Büyüme" konulu projesine katkı sağlanmaya başlanmıştır. Projede OECD Kurumsal Yönetim İlkeleri ile değer artırma, yenilikçilik ve ekonomik büyüme konuları arasındaki ilişkiler, kurumsal yatırımcıların rolünün artması, finansman ve aracılık sektöründe gözlemlenen değişiklikler ışığında ele alınmaktadır. Aynı zamanda, EBRD ile kurumsal yönetim, tezgâh üstü türev araçlar ve merkezi karşı taraf konularında işbirliği faaliyetlerine yönelik girişimler sürdürülmektedir. İlgili kuruluşlarla önümüzdeki dönem de işbirliği faaliyetleri devam ettirilecektir.

Finansal eğitim alanında yürütülen Kurul çalışmaları özellikle uluslararası kuruluşlar bünyesinde oluşturulan bu yöndeki girişimlerle desteklenmekte ve bu kuruluşların çalışmalarına önemli katkı sağlanmaktadır. OECD tarafından 2008 yılında kurulan; Finansal Eğitim, Finansal Eğitim Programlarının Verimlilik Ölçümü, Finansal Eğitim Üzerine Stratejiler gibi konular üzerinde ülke uygulamalarının değerlendirildiği INFE isimli foruma Kurul 2010 yılından beri katılım sağlamaktadır. Ayrıca, çocuk ve gençlerin finansal eğitimini esas alan CYFI girişiminin çalışmalarına da katkı sağlanmaktadır.

Faizsiz finans ilkelerine uygun işleyen sermaye piyasalarına yönelik uygulama ve standartların belirlenmesinde uluslararası kuruluşlarla işbirliği önemlidir. Bu kapsamda gerek faizsiz finansal hizmetler üzerine standartlar belirleyen ve tam üyesi olduğumuz IFSB, gerekse İslam Kalkınma Bankasının uzmanlık ve birikimleri ülkemize faizsiz finansman ilkelerine uygun sermaye piyasası ürün ve faaliyetlerin kazandırılmasında büyük önem taşımaktadır. Diğer taraftan, 2011 yılında kurulan ve bu tarihten itibaren Sermaye Piyasası Kurulunun Başkanlığını yürüttüğü ISEDAK Sermaye Piyasaları Düzenleyici Otoriteleri Forumu vasıtasıyla bu alandaki girişimleri yönlendirmede önemli bir başarı elde edilmiştir. Söz konusu çalışmalar önümüzdeki dönem de sürdürülecektir.

G-20 dönem başkanlığının 2015 yılında Türkiye tarafından üstlenilmesi diğer ilgili kamu kurumları gibi Sermaye Piyasası Kurulunun da uluslararası örgütlerdeki rolünü daha belirgin hale getirecektir. G-20 dönem başkanlığı döneminde Sermaye Piyasası Kurulunun özellikle IOSCO ve OECD'de üstlenilen görev ve çalışmaların aktarılması kapsamında önemli

rolü olacağı düşünölmekte olup, bu kapsamda hazırlıklar yapılacaktır.

Stratejiler

- Düzenlemelerimizin AB Standartlarına eşdeğerliğine yönelik olarak ESMA ile çalışmalar yürütölecektir.
- Stratejik öneme sahip konularda uluslararası kuruluşlarla işbirliği faaliyetleri geliştirilecektir. (Kurumsal yönetim için OECD, EBRD, finansal eğitim için OECD, CYFI, mevzuatın AB düzenlemelerine uyumu amacıyla AB projesi vb.)
- IFSB, İslam Kalkınma Bankası, ISEDAK Sermaye Piyasaları Forumu vasıtasıyla faizsiz finans ilkelerine uygun sermaye piyasası faaliyetlerine yönelik düzenleme ve uygulamalar geliştirilecektir.
- G-20 Dönem Başkanlığının 2015 yılında Türkiye tarafından üstlenilmesi paralelinde IOSCO, OECD gibi uluslararası kuruluşlarda üstlenen çalışma ve görevlerin aktarılmasında köprü görevi üstlenilmesi amacıyla çalışmalar gerçekleştirilecektir.

HEDEF 4: Kurumsal Yönetim Uygulamaları Geliştirilecektir

Son yıllarda ulusal ve uluslararası alanda iyi kurumsal yönetim uygulamalarına yönelik tartışmaların öne çıktığı gözlemlenmektedir. İyi kurumsal yönetim uygulamalarının şirketlerin yaşam süresini uzattığı, düşük maliyetle finansman kaynaklarına erişimi kolaylaştırdığı, firma değerini artırdığı, firmanın paydaşları ile olan ilişkilerini güçlendirdiği, rekabet gücünü artırdığı pek çok ampirik çalışma ile desteklenmektedir. Bu açıdan kurumsal yönetim ilkelerine uyum sağlayan şirketlerin varlığı, Türk sermaye piyasasının rekabet gücünü ve yabancı yatırımcıların piyasalarımıza olan güvenini pekiştirecek, kaynakların etkin kullanımı ile ülke refahının artmasına katkı sağlayacaktır.

İyi kurumsal yönetim uygulamalarının sermaye piyasası için önemi de dikkate alınarak Sermaye Piyasası Kurulu tarafından ilk olarak 2003 yılında “Uygula-Uygulamıyorsan Açıkla” yaklaşımı altında kurumsal yönetim ilkelerini yayımlanmış, bu suretle kamuyu aydınlatma, şeffaflık, pay sahiplerinin ve paydaşların haklarının korunması gibi hususlarda atılan adımlar, ülkemizde kurumsal yönetim uygulamalarının yaygınlaşmasına katkı sağlamıştır. Daha sonraki dönemde bu anlayışın uygulamasını yaygınlaştırmak için ilkelere yer alan birçok düzenleme sermaye piyasası mevzuatına işlenmiş ve zorunlu uygulama esasları olarak benimsenmiştir.

Küresel piyasaları etkisi altına alan son finansal kriz kurumsal yönetimin her düzeydeki önemini bir kere daha ortaya koymuştur. Bu nedenle, gerek ulusal gerekse uluslararası

organizasyonlar bu konudaki çalışmalarını hızlandırmış, yaşanan gelişmeler çerçevesinde kurumsal yönetim alanındaki ilkelerin gözden geçirilmesi ya da şirketlerin kurumsal yönetim ilkelerine uyum düzeyinin artırılmasına yönelik çalışmalar gerçekleştirmiştir.

2012 yılı ülkemiz için de kurumsal yönetim alanında önemli gelişmelerin yaşandığı bir yıl olmuştur. 2012 yılında Türk Ticaret Kanunu ve Sermaye Piyasası Kanunu’nun yürürlüğe girmesi ile yatırımcıların daha etkin korunması, şeffaflığın artırılması amacıyla kurumsal yönetim düzenlemeleri güçlendirilmiştir. Bu çerçevede, Sermaye Piyasası Kanunu’nda “önemli nitelikte işlemler” tanımlanmış, gerekli genel kurul nisapları önemli işlemler için artırılmış, ayrılma hakkı tanımlanmış, genel kurul ilanlarının zamanlamasına ilişkin daha ayrıntılı hükümler belirlenmiş, ilişkili taraf işlemleri, yönetim kurulunun olası menfaat çatışmalarından uzak bir biçimde etkili çalışabilmesini teminen bağımsız yönetim kurulu üyeleri gibi kurumsal yönetimin temel unsurları ile ilgili düzenlemeler yapılmıştır.

Kurumsal yönetim ilkeleri ile ilgili ulusal düzeyde sürdürülen bu çalışmaların yanı sıra, Sermaye Piyasası Kurulu tarafından uluslararası alanda da işbirlikleri gerçekleştirilmekte olup, bu amaçla işbirliği yapılan en önemli platform OECD Kurumsal Yönetim Komitesidir.

OECD Kurumsal Yönetim İlkeleri, Finansal İstikrar Kurulu (FSB) tarafından sağlıklı finansal sistemler için uygulanması gereken 12 temel standarttan birisi olarak ilan edilmiş olup, Sermaye Piyasası Kurulunun konu ile ilgili

çalışmalarında temel referans kaynağı niteliğindedir.

Sermaye Piyasası Kurulu, 34 üye ülkenin temsilcilerinden oluşan OECD Kurumsal Yönetim Komitesinin ülkemizdeki eşgüdüm birimi olarak, kurumsal yönetim konusunu aktif olarak takip etmekte ve OECD ile ortak çeşitli projelere de katkıda bulunmaktadır.

Bu kapsamda, 2012 yılında OECD ile birlikte “Kurumsal Yönetim, Değer Artırma ve Ekonomik Büyüme” adı altında, son on yılda dünya sermaye piyasalarında yaşanan gelişmelerin değerlendirilmesi ve OECD Kurumsal Yönetim İlkelerinin revizyonuna yönelik çalışmaların desteklenmesi amacıyla ortak bir proje başlatılmıştır. Küresel krizin tetiklediği tartışmaların yanı sıra son on yılda sermaye piyasalarının işleyişinde ve şirketlerin yapısında ortaya çıkan değişimlerin de OECD İlkelerinin yeniden gözden geçirilmesini gerekli kıldığı değerlendirilmesi yapılmaktadır. Proje kapsamında Kurul, gelişmekte olan piyasaların, kurumsal yönetim ilkelerinin yeniden yazılması sürecinde daha iyi temsil edilmesi için liderlik yapmakta ve yürütülecek çalışmalara teknik düzeyde katılım sağlamaktadır. Proje sonuçlarının OECD kurumsal yönetim ilkelerinin güncelleme çalışmasının temel referans dokümanlarından birisi olması planlanmaktadır. Sermaye Piyasası Kurulu önümüzdeki dönemde de gerek dünyadaki gerek piyasadaki gelişmeleri takip ederek kurumsal yönetim ilkelerinin güncellenmesi çalışmalarına devam edecektir.

Sermaye Piyasası Kurulu tarafından 2012 yılında yürürlüğe giren kurumsal yönetim kurallarının içerik ve hukuki bağlayıcılık yönüyle yeniden düzenlenmesi yaklaşımı, etkin bir

gözetim sistemi ve şirketlerin ilkeleri uygulamasını kolaylaştıran yönlendirici rehberler ve diğer benzeri yardımcı araçların hazırlanması girişimleriyle de desteklenmelidir. Ayrıca şirketlerin iyi kurumsal yönetim uygulamalarının önemi yönündeki farkındalıklarının artırılması, uygulamada karşılaşılan sorunlara ortak çözüm üretilmesi amacıyla toplantı ve eğitimler düzenlenmesi kurumsal yönetim uygulamalarının yaygınlaşmasına katkı bulunacaktır. Bu amaçla önümüzdeki dönemde dünyadaki iyi uygulamaların tespiti ve uluslararası kuruluşların tecrübelerinden faydalanılması amacıyla uluslararası kuruluşlarla ortak projelerden de faydalanılmaya çalışılacaktır.

Yapılan araştırmalar sonucunda, şirketlerin finansal tablolar, denetim raporları, faaliyet raporları, kurumsal yönetim raporları, sürdürülebilirlik raporları ve derecelendirme raporları gibi dokümanlar aracılığıyla yatırımcılarına ve ilgili diğer menfaat sahiplerine bilgilendirme yaptıkları; ilgili mevzuat gereği bu raporlardan bazılarının hazırlanması zorunluyken, sürdürülebilirlik gibi bazı raporların hazırlanmasının ise isteğe bağlı olduğu; ancak şirketlerin bu raporları hazırlamak için ciddi mesai harcamasına karşın, yatırımcılar ve ilgili menfaat sahiplerinin bu bilgi kaynaklarını çoğu zaman “dağınık” olarak gördükleri ortaya çıkmıştır. Bu çerçevede son derece önemli olan bu tür konuların farklı raporlarda gösteriliyor olmasının, yatırımcıların bilgiye doğrudan erişimini zorlaştırdığı da ortaya çıkmıştır.

Buradan hareketle, Uluslararası Entegre Raporlama Konseyi (IIRC) farklı kaynaklarda bulunan bu önemli bilgileri daha öz ve verimli bir şekilde, fakat aynı zamanda içeriği küresel

çapta kabul görmüş bir raporlama yöntemiyle bir araya getirmeyi hedeflemektedir.

IIRC tarafından oluşturulmaya çalışılan “Entegre Raporlama” (integrated reporting) temel olarak, şirketlerin ve kuruluşların strateji, yönetim, performans ve hedeflerinin, faaliyet gösterilen sektörün ekonomik, sosyal ve

çevresel faktörlerinin birbirleriyle bağlantısının da gösterildiği, fırsatların ve risklerin anlaşılır bir şekilde yazıldığı bir raporlama yöntemi olarak ortaya çıkmıştır. Bu kapsamda halen geliştirme aşamasında olan entegre raporlama süreçlerine Sermaye Piyasası Kurulunca aktif katılım sağlanacaktır.

Stratejiler

- Kurumsal yönetim uygulamalarının öneminin yaygın bir şekilde anlatılması yönünde çalışmalar gerçekleştirilecektir.
- Kurumsal yönetim ilkelerinin uygulamasının daha etkin izlenmesi yönünde çalışmalar yapılacaktır.
- Kurumsal yönetim ilkeleri dünyadaki gelişmeler ve piyasa şartları çerçevesinde güncellenmesi sağlanacaktır.
- Entegre raporlama süreçlerinin piyasalarımızda yaygınlaştırılması için çalışmalar yapılacak, yatırımcıların şirket yönetimleri hakkında daha verimli şekilde bilgi edinmesi sağlanacaktır.

HEDEF 5: Finansal Piyasa Altyapısının Güçlendirilmesi Çalışmaları Sürdürülecektir

Finansal piyasalarda işleme konu olan araçların çeşitlenmesi, piyasaların güvenilirliği ve yeterli şeffaflığın sağlanabilmesi için piyasa altyapılarının güçlendirilmesini gerekli kılmaktadır. Finansal piyasa altyapı kuruluşları, menkul kıymet, türev araç ve diğer finansal araç işlemlerin netleştirme ve takası ile kayıt altında tutulmasını sağlayan ve üye finansal kuruluşlar ile işleticiden oluşan çok taraflı sistemler olarak tanımlanmaktadır. Finansal piyasa altyapı kuruluşları temel olarak tüm katılımcılara yönelik olarak oluşturdukları ortak kural ve süreçler ile gerekli teknik altyapı ve risk yönetim mekanizmaları çerçevesinde faaliyet göstermektedir. Finansal piyasa altyapı kuruluşları katılımcılarına birbirleri arasında veya her bir katılımcı ile merkezi bir karşı taraf arasında gerçekleştirilen finansal işlemlere ilişkin merkezi kayıt tutma, netleştirme ve takas olanağı sunarak etkinliğin artırılması, risk ve maliyetlerin ise azaltılmasına katkıda bulunmaktadır. Bu kuruluşlar ayrıca, belirli faaliyetlerin merkezileşmesi sonucunda katılımcılarına, risklerini daha etkin ve verimli bir şekilde yönetme ve bazı riskleri bertaraf etme olanağı sağlamakta, belirli piyasalarda şeffaflığın artırılmasına da katkıda bulunabilmektedir. Finansal piyasa altyapı kuruluşlarının organizasyon ve işlevleri farklılık göstermekte olup, finansal kuruluş birlikleri, takas kuruluşları ve özel bankacılık kuruluşları şeklinde farklı tüzel kişilikler altında örgütlenebildikleri görülmektedir. İşlevleri bakımından temel finansal piyasa altyapı kuruluşları, ödeme sistemleri, merkezi saklama kuruluşları, menkul kıymet takas sistemleri,

merkezi karşı taraflar ve veri depolama kuruluşları olarak sayılabilecektir.

Yaşanan küresel finansal kriz sırasında özellikle, tezgâh üstü türev araç piyasasının bir bölümü olan kredi temerrüt swap (credit default swap / CDS) piyasası, artan mali zorluklar içinde önemli bir rol oynamış ve bu süreçte iki taraflı takas işlemlerine tabi olan ve dolayısıyla yeterli şeffaflığı sağlamayan işlemlerden kaynaklanan karşı taraf riski belirgin hale gelmiştir. Bu gelişmeler sonucunda özellikle, özünde şeffaf olmayan tezgâh üstü türev araçlarda karşı taraf riski ve operasyonel riskin azaltılması, şeffaflığın artırılması ve piyasa koşullarının genel olarak izlenmesinin mümkün kılınması yoluyla sistemik riskin kontrol altına alınması, kriz sonrası süreçte ele alınan temel önlemler arasında yer almıştır.

Bu çerçevede, kriz sonrasında uluslararası kuruluşlar ve düzenleyici otoriteler tarafından risklerin daha sağlıklı bir şekilde kontrol edilmesi ve sistemik riskin azaltılmasına yönelik olarak alınan önlemlerin en önemlilerinden birisi mali altyapıda bir kurumun temerrüt durumunun sistemin geneline yayılmaması ve şokların daha kolay emilmesini sağlayacak değişiklikler yapılması olmuştur. Özellikle G-20 kararları çerçevesinde, söz konusu altyapı değişiklikleri kapsamında standartlaştırılmış tezgâh üstü türev araç işlemlerinin takasının merkezi karşı taraflarca gerçekleştirilmesi ve işlemlerin veri depolama kuruluşlarına bildirilmesi yükümlülüğünün yaygınlaştırılmasına yönelik düzenlemeler öne çıkmaktadır. En temel tanımla merkezi karşı taraflar, iki taraf arasında işlemlerde alıcıya karşı satıcıya

karşı alıcı rolünü üstlenmekte, çok taraflı netleştirme yapmakta ve bir takas üyesinin yükümlülüklerini yerine getirmemesinin diğer üyeleri etkilemesini engellemek amacıyla bir dizi önlem almaktadır. Esas olarak merkezi karşı taraflar, gerçekleştirilen her iki taraflı işlem için sözleşmeden kaynaklanan hak ve yükümlülükleri devralarak işlemin iki tarafı için de karşı taraf haline gelmektedir. Merkezi karşı taraflar önemli bir takas üyesinin yükümlülüklerini yerine getirememesinden kaynaklanan etkilerin sistem geneline yayılma riskini azaltmaktadır. Bu fonksiyonun yerine getirilmesi, merkezi karşı taraflarca kullanılan teminat ve garanti fonu mekanizmaları aracılığıyla risklerin takas üyelerinin geneline yayılmasına bağlıdır.

Merkezi karşı taraflar ayrıca, işlem kayıtlarının tutulmakta olması nedeniyle sistem genelinde şeffaflığa da olumlu etkide bulunmakta, üye ve müşteri risklerini çeşitli algoritmalar aracılığıyla gerçek zamanlı olarak izleyebilmekte ve potansiyel temerrütlerin diğer takas üyelerini ve piyasayı olumsuz yönde etkilemesini önleyici tedbirler alabilmektedir.

Merkezi karşı tarafların etkinlik, şeffaflık, standartlaşma, risk yönetim ve değerlendirme tekniklerinin toplulaştırılması ve karşı taraf riskinin azaltılması gibi faydaları bulunmakla birlikte, bu kuruluşların yükümlülüklerini karşılayamayacak duruma gelmesi ihtimali, mali sistemin bütünü açısından kredi ve operasyonel riskin tek noktada toplanması anlamına gelmektedir. Mali sistemin bütününe etkileyecek böylesi büyük bir riskin gerçekleşmesinin engellenmesi bakımından merkezi karşı tarafların etkin düzenleme ve denetime tabi olmaları ve güçlü risk yönetim süreçleri ile yeterli mali kaynaklara sahip olmalarının temin edilmesi gerekmektedir.

Özellikle türev araçlarla ilgili olarak sistemik riski azaltmaya yönelik bir diğer tedbir ise tüm türev araç işlemlerinin veri depolama kuruluşlarına bildirilmesi zorunluluğunun getirilmesi yoluyla düzenleme ve denetimden sorumlu kamu otoritelerinin piyasalardaki gelişmeler hakkında açık bilgiye sahip olmalarının sağlanması olarak ortaya çıkmıştır.

Piyasa altyapısına ilişkin söz konusu tedbirlerle ilgili G-20 ve Finansal İstikrar Kurulu girişimleri sonucunda başta Avrupa Birliği olmak üzere pek çok uluslararası kuruluş ve ulusal otorite merkezi karşı taraf ve veri depolama kuruluşu uygulamalarına ilişkin düzenlemeler yapmış bulunmaktadır. Ülkemizde ise finansal piyasa altyapı kuruluş ve uygulamaları, bugüne kadar özellikle Takasbank bünyesinde yürütülen takas faaliyetleri ve Merkezi Kayıt Kuruluşunda gerçekleştirilen müşteri bazında saklama uygulamaları kapsamında sağlıklı bir şekilde yürütülmüştür. Bununla birlikte özellikle bundan sonraki dönemde finansal araçların çeşitlenmesi, türev araçların öneminin artması ve piyasanın uluslararası bağlantılarının artması ile birlikte sistemik riskin kontrol altına alınması ve piyasada gerçekleşen işlemlerin daha yakından takibi amacıyla finansal piyasa altyapısının güçlendirilmesi de gündeme gelmektedir. Özellikle küresel finansal krizden çıkarılan dersler çerçevesinde önem kazanan merkezi karşı taraf uygulamasının geliştirilmesine İstanbul Finans Merkezi Eylem Planında da yer verilmiş bulunmaktadır.

6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu ile ülkemiz menkul kıymet piyasalarının yapısında önemli değişiklikler meydana gelmiştir. Öncelikle menkul kıymet borsalarının anonim şirket olarak örgütlenmesine imkân tanınması sonucunda Borsa İstanbul anonim şirket olarak kurulmuş, Vadeli İşlem ve Opsiyon Borsası A.Ş.

(VOB) ile Borsa İstanbul bünyesinde kurulmuş olan Borsa İstanbul Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasasının (ViOP) birleşme süreci tamamlanmıştır. Ayrıca İstanbul Altın Borsası da yine Borsa İstanbul'da Kıymetli Madenler ve Kıymetli Taşlar Piyasası olarak faaliyete geçmiştir.

Diğer taraftan, 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu'nda merkezi takas kuruluşu, merkezi karşı taraf ve veri depolama kuruluşu kavramları ilk olarak tanımlanarak bu kuruluşlara ilişkin hukuki altyapının oluşturulmasına başlanmıştır. 2013 yılında yapılan düzenlemeler ile öncelikle merkezi takas kuruluşlarının ve takas işlemlerinin genel çerçevesi düzenlenmiş ayrıca, Takasbankın mevcut durumda takas hizmeti sunduğu farklı piyasaların özellikleri dikkate alınarak teknik düzeyde ayrıntılı düzenlemeler de tamamlanmıştır. Buna ek olarak merkezi karşı

taraf uygulamasının yasal alt yapısı da düzenlenmiş, hem organize hem de tezgâh üstü piyasalarda gerçekleştirilen işlemlerde merkezi karşı taraf uygulamasına geçilebilmesine yönelik hukuki zemin oluşturulmuştur. Merkezi karşı taraf uygulamasına ilk olarak Takasbank'ın işlettiği ödünç pay senedi piyasasında geçilmesine izin verilmiştir.

Finansal piyasa altyapısının geliştirilmesi ile ilgili olarak önümüzdeki dönemde başta Borsa İstanbul, Takasbank ve MKK olmak üzere ilgili kuruluşlarla işbirliği içinde;

1. Veri depolama kuruluşu oluşturulmasına,
2. Merkezi karşı taraf uygulamasının tezgâh üstü türev araçlar da dahil olmak üzere tüm piyasalarda kullanılmasına,

yönelik çalışmaların uluslararası kuruluşların işbirliğine de başvurularak sürdürülmesi öngörülmektedir.

Stratejiler

- Veri depolama kuruluşlarının geliştirilmesi yönünde çalışmalar yapılacaktır.
- Finansal araç piyasalarında Merkezi Karşı Taraf uygulamasına geçilmesine yönelik mevzuat ve takas altyapısının tamamlanması yönünde çalışmalar yapılacaktır.

AMAÇ 3

KURUMSAL KAPASİTE GÜÇLENDİRİLECEKTİR

HEDEF 1 İNSAN KAYNAKLARI GÜÇLENDİRİLECEK,
ÇALIŞMA KOŞULLARININ İYİLEŞTİRİLMESİ İÇİN
ÇALIŞMALAR YAPILACAKTIR.

HEDEF 2 FİNANSAL PİYASALARIN DAHA ETKİN
İZLENMESİ SAĞLANACAKTIR.

HEDEF 3 KURUMSAL KAPASİTENİN
GÜÇLENDİRİLMESİ İÇİN TEKNOLOJİK İMKÂNLAR
GELİŞTİRİLECEKTİR.

HEDEF 1: İnsan Kaynakları Güçlendirilecek, Çalışma Koşullarının İyileştirilmesi için Çalışmalar Yapılacaktır

Her organizasyonda olduğu gibi güçlü insan kaynakları, fiziki ve mali koşullar; yüksek performans ile süreçte ve hizmetlerde kaliteyi beraberinde getirecektir. Bir kariyer kurumu olan Sermaye Piyasası Kurulunun en önemli niteliklerinden biri yetişmiş insan gücüdür. Sermaye piyasalarının çok hızlı değişim içinde oluşu, karmaşık yapısı ve piyasanın büyümesi, çalışan sayısındaki artış ihtiyacı yanında çalışanların sürekli eğitimi ihtiyacını da birlikte getirmektedir. Plan döneminde de nitel ve nicel işgücü planlaması yapılarak ihtiyaç planına göre ilave kadrolar temin edilecek, sürekli eğitim çalışmaları gerçekleştirilecek, yetkin ve yüksek motivasyonlu çalışanların istihdamı için çalışma koşulları ile ilgili devamlı iyileştirme çalışmaları yapılacaktır.

Sermaye Piyasası Kurulu, mesleğe alımdan itibaren kurum içinde düzenlenen eğitim programları ve kıdemli uzman refakatinde çalışma dönemi uygulamalarıyla uzman yardımcılarını ve uzman hukukçu yardımcılarını mesleğe hazırlamakta, ayrıca yurtiçi ve dışında yüksek lisans ve doktora programları tamamlamak isteyen personele bu konuda destek sağlamaktadır. Kurul uzmanları yurtdışındaki gelişmeleri takip amacıyla düzenlenen çeşitli seminer, konferans ve çalıştaylara da katılım sağlamaktadır. 2010 yılı ve sonrasında ise Kurul uzmanları uluslararası kuruluşlarda seconded olarak görev yapmaya başlamış olup, bu gelişme ile birlikte Kurul yabancı kuruluşlar ile daha entegre biçimde

faaliyetlerini sürdürebilme imkanına kavuşmuştur.

Gelinen aşamada, Kurul personeline yönelik sürekli eğitim uygulamasının hayata geçirilmesi, uluslararası kuruluşlar kadar yabancı muadil kuruluşlar nezdinde de seconded olarak personel görevlendirilmesi ve diğer kuruluşların da Kurula seconded olarak personel göndermeleri imkânının sağlanması; gerek ulusal gerekse uluslararası kuruluşlar aracılığıyla gerçekleştirilecek seminer, konferans ve çalıştaylarda daha aktif roller üstlenilmesi ve konuşmacı olarak katılım sağlanabilmesi teşvik edilecektir.

Fiziki çalışma ortamlarının iyileştirilmesi, çalışma ortamının yapılan iş ve amaçlara uygun biçimde tasarlanması da personelin başarısını ve yapılan işin kalitesini artırmada önemlidir. Aynı zamanda çalışma ortamında kullanılan teknoloji ve diğer ekipmanın da iş süreçlerini kolaylaştırıcı ve yapılan işi doğru ve zamanında tamamlamaya imkân verici nitelikte seçimi ve kullanımı önem taşımaktadır. İstanbul Finans Merkezi projesi kapsamında Kurul merkezinin İstanbul'a taşınacak olması da yeni bir hizmet binasının yapımını gerekli kılmaktadır. Bu kapsamda yürütülecek faaliyetler de önümüzdeki dönem öncelikleri arasında yer alacaktır.

Kurul faaliyetlerinin yeni mevzuat çerçevesinde etkin ve hızlı gerçekleştirilebilmesi amacıyla iş akış süreçleri değerlendirilerek bu süreçlerde iyileştirmeler gerçekleştirilecektir. Bu

çalışmalar kapsamında Kurulun teşkilat yapısında da görev alanları fonksiyonlar ve bu alanların en etkin biçimde yönetilmesi

temelinden hareketle revizyon gerçekleştirilmesi planlanmaktadır.

Stratejiler

- Hizmet birimlerinin ihtiyaçları çerçevesinde personel istihdamı yapılacaktır.
- Kurul personeline ulusal ve uluslararası finansal piyasalardaki değişim ve gelişmeler paralelinde mevzuat ve uygulamayı esas alan hizmet içi eğitimler verilecek ve uzman personele yurtiçi ve yurtdışı eğitim olanakları sağlanacaktır.
- Hizmet kalitesini artırmak amacıyla Kurul personeline sürekli eğitim imkânları sağlanacak, uluslararası kuruluşlarda geçici olarak görevlendirilmelerine yönelik çalışmalar sürdürülecektir.
- İstanbul Finans Merkezi Projesi kapsamında Kurul merkezinin İstanbul'a taşınması amacıyla İstanbul'da hizmet binası inşaatının tamamlanması için gerekli çalışmalar yapılacaktır.
- İş akış süreçleri gözden geçirilerek etkinliğin artırılmasına yönelik çalışmalar yürütülecek, gerekli düzenleme değişiklik çalışmaları yapılacaktır.

HEDEF 2: Finansal Piyasaların Daha Etkin İzlenmesi Sağlanacaktır

Finansal piyasaların dinamik yapısı nedeniyle, değişime hızla ayak uydurabilme yetisi düzenleyici otoritelerin en önemli önceliklerinden bir tanesini oluşturmaktadır. Global finansal piyasalarla uyumlu faaliyet gösterebilmek, piyasaların etkin izlenmesi ile doğrudan ilintilidir. Piyasalardaki gelişmeleri yakından takip edebilmenin en etkili yollarından bir tanesi uluslararası kuruluşlar bünyesinde yürütülen ve güncel gelişmelerle ilgili tedbir almayı hedefleyen çalışma grupları içerisinde yer almaktır.

Diğer taraftan, ulusal ve uluslararası işbirliğini güçlendirici girişimler, finansal piyasaların takibinde önemli katkılar sağlamaktadır. Bu amaçla imzalanan mutabakat zabitleri ve düzenleyici diyalog belgeleri işbirliğinin çerçevesini oluşturmaktadır. Aynı zamanda muadil yabancı kuruluşlar ya da uluslararası kuruluşlar ile ortaklaşa yürütülen proje ve buna bağlı toplantı, seminer gibi organizasyonlar, çok uluslu katılımı da teşvik eden ve bilgi akışını hızlandıran önemli etkinlikler olarak karşımıza çıkmaktadır.

Sermaye Piyasası Kurulu, üyesi olduğu IOSCO'nun politika belirleyici komitelerinde görev alma yönünde çalışmalarını özellikle 2012 yılından beri artırmıştır. Global finansal piyasalardaki düzenleme ve uygulamalara yönelik teknik çalışmalar yürüten bu çalışma grupları, Kurul uzmanlığının yurtdışı piyasaları kapsayan bir şekilde geliştirilmesinde önemli bir unsur olmuştur. Önümüzdeki dönem söz konusu komitelerdeki çalışmalarda çeşitli

görevler üstlenilmesi ve güncel konuların takibi amacıyla oluşturulacak forum ve çalışma gruplarına katılım girişimleri sürdürülecektir.

Uluslararası kuruluşlarla ortaklaşa seminer, çalıştay ve benzeri organizasyonların düzenlenmesi Türk sermaye piyasalarının tanıtımı ve uluslararası gelişmelerin takibinde önem taşımaktadır. Bu amaçla geçtiğimiz dönem IOSCO, OECD, UNIDROIT, ISEDAK Sermaye Piyasaları Düzenleyici Otoriteleri Forumu, IDB gibi uluslararası kuruluş ve örgütler ile Amerikan sermaye piyasalarını düzenleme ve denetimden sorumlu SEC ile işbirliği içinde Türkiye ve dünyanın çeşitli yerlerinden katılımcıların hazır bulunduğu bir dizi toplantı düzenlenmiş olup, uluslararası işbirliklerimizin gelişmesi ve dünyadaki gelişmelerin yakından takibi amacıyla bu etkinliklerin artarak devamı sağlanacaktır.

Uluslararası işbirliği ve çalışmalar kadar önemli bir diğer unsur da finansal piyasaları etkin bir biçimde izleyebilmek üzere tasarruf sahipleri ve sektörle sürekli iletişimde bulunmak ve piyasalarda karşılaşılan güçlükleri tespit ederek çözüm önerileri geliştirmektir. Sermaye Piyasası Kurulu, gerek sektördeki birliklerle yürüttüğü ilişkilerinde ve piyasa katılımcılarıyla bir arada gerçekleştirilen toplantılarda, gerekse tasarruf sahiplerinin bilgi edinme birimi aracılığıyla doğrudan yönlendirdikleri talep ve görüşleriyle piyasalardaki gelişmeleri kaynağından takip edebilmektedir. Ayrıca mevzuat hazırlama çalışmalarına dayanak oluşturan bu gözlemler aynı zamanda

hazırlanan mevzuat taslaklarının sektörün de görüşlerine açılmasıyla piyasa ile daha bütüncül bir düzenleme ortamının oluşturulmasına imkân tanımaktadır. Önümüzdeki dönem piyasalardaki gelişmelerin takibi ve zamanında tedbir alınabilmesini sağlamak üzere Sermaye Piyasası Kurulunun stratejik öncelikleri kapsamında sektör ile diyalogun artırılarak ve mümkün olduğu ölçüde belli alanlarda

sektörün inisiyatif alması da sağlanmaya çalışılarak sürdürülmesi hedeflenmektedir. Ayrıca mevzuat hazırlama sürecinde sorunların paylaşımı ve etkin koordinasyon sağlanmasını teminen gerek kurum içi iletişimin artırılması, gerekse diğer Kamu kurum ve kuruluşlarıyla ilişkilerin geliştirilmesi yönünde çaba sarf edilecektir.

Stratejiler

- Uluslararası kuruluşlarca oluşturulan forum/çalışma gruplarındaki faaliyetler sürdürülecektir.
- Ulusal ve uluslararası işbirliği olanaklarının geliştirilmesi yönünde çalışmalar gerçekleştirilecek seminer ve çalıştay gibi etkinlikler de düzenlenecektir.
- Düzenleme çalışmalarında sermaye piyasasında faaliyet gösteren kurumlar ile tasarruf sahipleri ve temsilcisi örgütlerle diyaloga önem verilecek, kamu ve sermaye piyasası kurumları ile iletişim de geliştirilecek, Kurul içi iletişim artırılabilecektir.

HEDEF 3: Kurumsal Kapasitenin Güçlendirilmesi için Teknolojik İmkânlar Geliştirilecektir

Günümüzde bilgi teknolojileri yaşamın her alanında giderek artan ölçüde kullanılmaya başlamış olup; bu gelişmelerin sermaye piyasaları alanına yansıtılması; faaliyetlerin doğru, hızlı, eşanlı ve güvenilir biçimde gerçekleştirilebilmesi için sayısız fırsatlar sunmaktadır. Bilgi işlem teknolojilerinin Kurul görev alanına giren konularda daha etkin kullanımı gerek Kurulun iş yükü gerekse piyasa katılımcılarının karşılaşılabileceği fiziki zorlukları aşmada önemli bir araçtır.

Kurulun hedeflerinden bir tanesi olan kamunun zamanında ve yeterli ölçüde bilgilendirilmesinin sağlanması için Kurul internet sayfasının etkin olarak kullanılması amaçlanmaktadır. İnternet sayfasından piyasa katılımcılarına sunulacak güncel ve sürekli bilgi akışı, piyasa ile iletişimi kolaylaştıracak ve sürekli biçimde bilgilendirmeyi mümkün hale getirebilecektir. Kurul internet sayfası kurumsal yapı, piyasalar, Kurulca üretilen bilgi ve çalışmaların paylaşımı, sermaye piyasalarına ilişkin gelişmeler ve verilerin piyasa katılımcılarının bilgisine sunumu açısından önemli bir kaynak görevi görmekte ve Kurulun tanıtımına aracılık etmektedir. Bu nedenlerle önümüzdeki dönem internet sayfasının sözü edilen hususlarla birlikte revizyonu ve İngilizce internet sayfası da dahil olmak üzere sürekli güncel tutulmasına yönelik çalışmalar sürdürülecektir.

Sermaye Piyasası Kurulunda tamamiyle elektronik ortamda yürütülen Evrak ve İş Takip Sistemi 2012 yılının ilk aylarında kullanıma açılmış olup, daha önce evrakla yapılan işlemler

e-imza teknolojisi de kullanılarak tümüyle elektronik ortama taşınmış ve birimlerdeki belgelerin elektronik sistemden aktarımı mümkün hale gelmiştir. Kurul içinde başarı ile yürütülen bu sistemin önümüzdeki dönem dış paydaşlara/piyasa katılımcılarına yönelik olarak geliştirilmesi için gerekli altyapı çalışmalarının ve yazılımların yürütülmesi planlanmaktadır.

Sermaye Piyasası Kurulu gözetim çalışmalarında teknolojik altyapıdan faydalanılmakta olup, bu kapsamda gözetim sistemleri 2012 yılında güncellenerek kullanıma açılmıştır. Söz konusu sistemle Borsa İstanbul, MKK, Takasbank ve diğer ilgili kuruluşlardan alınacak verilerle gerçekleşen işlemlerin gerçek zamanlı olarak elektronik ortamda takip edilebilmesi ve incelenebilmesi mümkün hale gelmiştir. Uyarı ve analizlerin gerçekleştirilmesi, daha çok bilgiye hızlı erişim, rapor ve uyarı takibinde etkinlik, uyarı ve sinyal tanımlanabilmesi ve gruplanabilmesi ve hisse bazında parametre tanımlama ve raporlama bu sistemin başlıca özellikleri arasındadır. Teknolojideki gelişmeler ve piyasalarda yaşanan değişim gözetim sistemlerinin sürekli güncel tutulması ihtiyacını ortaya çıkardığından bu kapsamda önümüzdeki dönem Kurulun faaliyet alanlarının tümünde gözetim sisteminin etkinliğinin artırılmasına yönelik güncelleme çalışmaları devam ettirilecektir. Ayrıca kurumsal ihtiyaçlar doğrultusunda uygulama geliştirme faaliyetlerine ve bu doğrultuda ihtiyaç duyulan donanımların teminine de devam edilecektir.

Stratejiler

- İnternet üzerinden bilgi toplama, başvuru ve başvuru takibinin sağlanması işlevlerinin gerçekleştirilmesini teminen gerekli altyapının kurulması ve yazılımların geliştirilmesine devam edilecektir.
- Kamunun etkin bir şekilde bilgilendirilmesi amacıyla Kurul internet sitesinin güncelliği sağlanacaktır.
- Kurumsal ihtiyaçlar doğrultusunda uygulama geliştirme faaliyetlerine (mevcutların iyileştirilmesi ve yenilerinin oluşturulması) ve bu doğrultuda ihtiyaç duyulan donanımların teminine devam edilecektir.

PERFORMANS İZLEME VE DEĞERLENDİRME

Stratejik Planın uygulama döneminde performans ölçütleri ile stratejik hedefler birlikte ele alınacak, stratejik amaç ve hedeflere ulaşma düzeyinin belirli ölçütlere göre izlenmesi ve değerlendirilmesi ve elde edilen bilgilerin kullanılarak gerekli revizyonların yapılması sağlanacaktır.

Faaliyetlerin gerçekleşme durumları, takvim ve hedeflere uygunluk değerlendirilirken;

- (a) kurumsal kapasite ve faaliyetlere esas teşkil eden ortamdaki değişimler,
- (b) stratejiler ve öngörülen faaliyetlerin gerçekleşme durumu,
- (c) stratejik amaçlar ve hedefler doğrultusunda kaydedilen ilerlemelerin beklentiler ölçüsünde olup olmadığı,

hususları göz önüne alınarak, söz konusu unsurlarda önemli bir sapma olmadığı

durumda planda revizyona gidilmeyecek; aksi takdirde plan revize edilerek güncellenmiş hali ile uygulama sürdürülecektir. Planın izlenmesi ve gerekli revizyonların yapılması kurumsal iyileştirmeye katkıda bulunacağı gibi hesap verilebilirlik ve daha sistematik biçimde kurumsal görevlerin yerine getirilmesine imkân tanıyacaktır.

6362 sayılı Kanun'un 130'uncu maddesinin beşinci fıkrası uyarınca her yıl Haziran ayı sonuna kadar hazırlanacak faaliyet raporunun Kurulun performans hedefleri ve uygulama sonuçlarını da içermesi öngörüldüğünden, performans değerlendirmesi süreci yılda en az bir kez ve bir önceki yılın faaliyetlerine ilişkin olarak (Ocak – Aralık) izleyen yılın Haziran ayı sonuna kadar yapılacaktır.